

KVK TRENDRAPPORT

Colofon

Uitgave

Kamer van Koophandel®, oktober 2023

Contact

Neem voor meer informatie contact op met persvoorlichting, 06 30 35 29 21

Alles uit deze uitgave mag worden gebruikt met duidelijke bronvermelding.

1. Inleiding

Het KVK Trendrapport geeft inzicht in de ontwikkeling van het aantal vestigingen van bedrijven, starters, stoppers en faillissementen in Nederland in de afgelopen 10 jaar. In deze editie wordt kwartaal 3 van 2023 vergeleken met kwartaal 3 van 2022. Het rapport bevat informatie over verschillende bedrijfssectoren en provincies. Bovendien wordt getoond welk aandeel van de bedrijven in Nederland zzp'er is.

Behalve deze ontwikkelingen in de bedrijvendynamiek bevat het Trendrapport ook informatie over rechtsvormen, geslacht en leeftijd van ondernemers en enkele conjunctuur-indicatoren. Aan het eind van het document is een hoofdstuk opgenomen met de verantwoording en de gehanteerde definities.

Het Trendrapport heeft de vorm van een **interactieve pdf**. Met behulp van navigatieknoppen aan de kop van iedere pagina kan naar de diverse onderdelen van het rapport worden genavigeerd. Bovendien bieden diverse grafieken en kaarten de mogelijkheid om 'door te klikken' naar data die meer diepgang bieden.

Inhoud

Klik op een onderwerp om naar de pagina te gaan

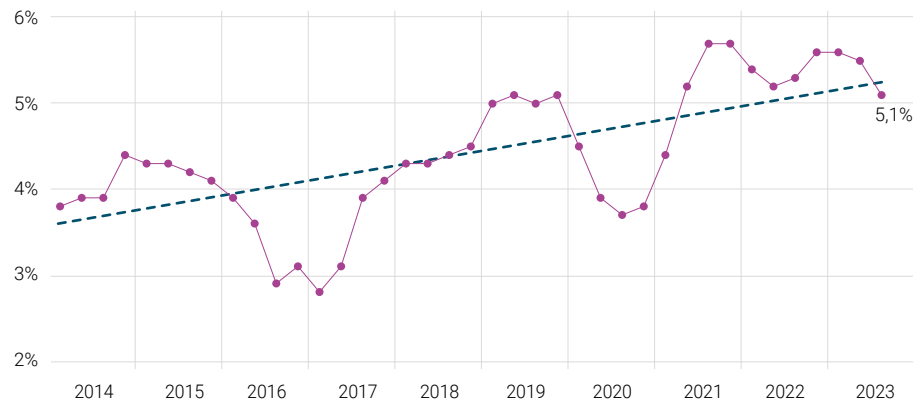
1. Inleiding	3
2. Trendlijnen (vestigingen, starters, stoppers, faillissementen)	5
3. Sectoren	7
3.1 Aantal vestigingen en zzp per sector	7
3.2 Starters	8
3.3 Stoppers	10
4. Regio's	12
4.1 Aantal vestigingen en zzp per regio	12
4.2 Starters	13
4.3 Stoppers	15
5. Opvallende branches	17
6. Rechtsvormen	18
7. Ondernemers	19
8. Conjunctuur	21
9. Bijlage	22
Verantwoording	22
Definities	22
Verwijzingen	23

2. Trendlijnen

Vestigingen

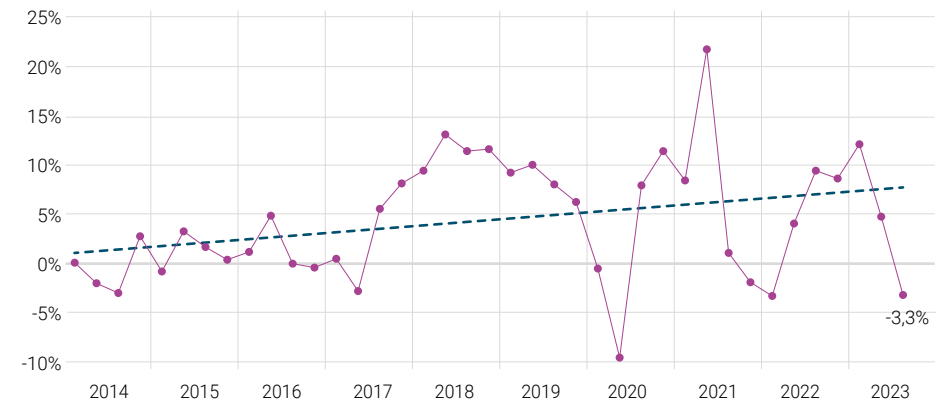
(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Het aantal vestigingen is wederom toegenomen met 5,1% t.o.v. hetzelfde kwartaal vorig jaar. Aan het einde van het derde kwartaal waren er 2.515.015 bedrijven ingeschreven in het KVK Handelsregister.
- De toename zwakt wel iets af. Dat heeft te maken met een lichte afname van het aantal starters t.o.v. Q3 vorig jaar, en een toename van het aantal stoppers.

Starters

(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

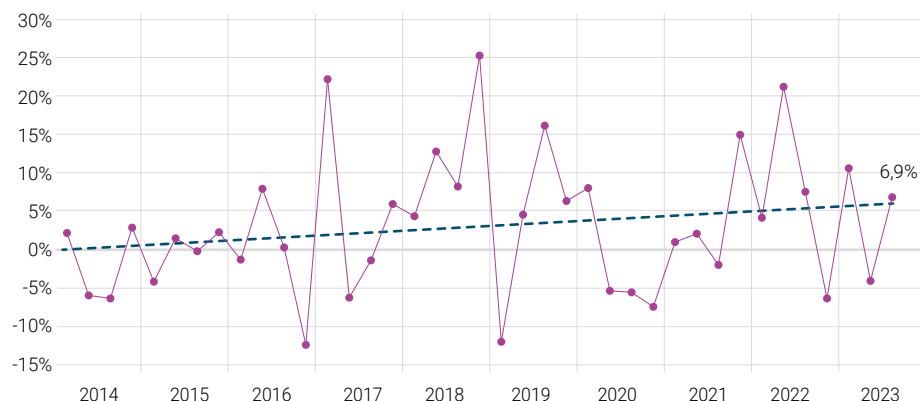
- De ontwikkeling van het aantal starters vertoont een grillig patroon over de afgelopen 10 jaar en toont gemiddeld een stijgende lijn.
- Bij het begin van de coronapandemie in 2020 was een sterke afname te zien in de ontwikkeling van het aantal starters. Na aanvankelijk herstel daarvan eind 2020 en begin 2021 was er een periode waarin de ontwikkeling van het aantal starters weer wat achterbleef.
- Vanaf begin 2022 namen de groeipercentages weer toe. Maar de laatste paar kwartalen zien we weer enigszins een afname van het groeitempo.
- In Q3 2023 waren er 64.071 starters. Dat is 3,3% minder dan in Q3 2022, toen er 66.281 starters waren.

2. Trendlijnen

Stoppers

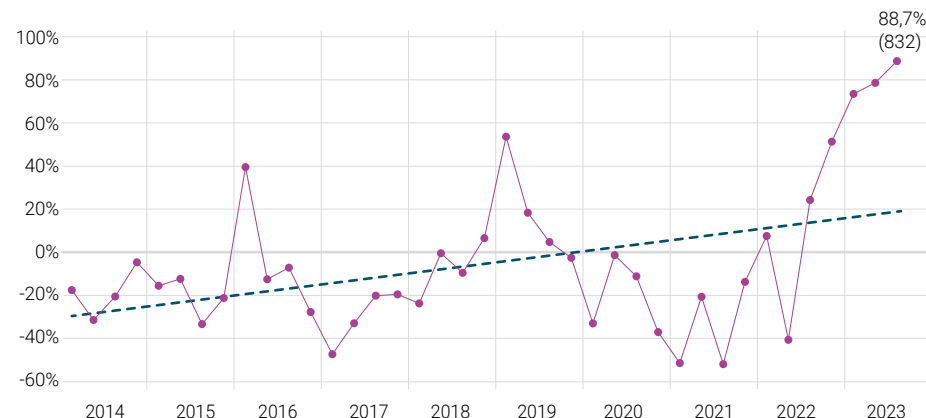
(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Ook de ontwikkeling van het aantal stoppers vertoont een grillig verloop en toont gemiddeld een stijgende lijn. In Q2 2022 was er een sterke toename van het aantal stoppers.
- In Q2 van dit jaar nam het aantal stoppers af t.o.v. vorig jaar.
- In het afgelopen kwartaal Q3 2023 zien we echter weer een toename. Het aantal stoppers in het afgelopen kwartaal bedroeg 29.526. Dit is een toename t.o.v. Q3 2022 met 6,9%, toen waren er 27.622 stoppers.

Faillissementen

(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Het aantal faillissementen blijft in historisch perspectief relatief laag (832 in Q3 2023).
- In de afgelopen vijf kwartalen nam het aantal faillissementen echter wel toe.
- Het aantal faillissementen in Q3 2023 is 88,7% hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar, toen het aantal faillissementen 441 bedroeg.

3. Sectoren

3.1 Aantal vestigingen en zzp'ers per sector

Aantal vestigingen naar sector op 1 oktober 2023

Zakelijke diensten	648.620	26%
Bouw	287.888	11%
Gezondheid	271.187	11%
Detailhandel	264.710	11%
Overig	142.580	6%
ICT en media	140.234	6%
Cultuur, sport en recreatie	133.738	5%
Groothandel	119.131	5%
Persoonlijke dienstverlening	106.969	4%
Industrie	97.445	4%
Horeca	93.339	4%
Land- en tuinbouw	86.640	3%
Logistiek	80.398	3%
Financiële instellingen	32.631	1%
Energie, water en milieu	9.505	0%
Bedrijfsleven totaal	2.515.015	100%

- Naar verhouding bevinden zich de meeste vestigingen in de sectoren Zakelijke diensten (26%), Bouw (11%), Gezondheid (11%) en Detailhandel (11%).
- Naar verhouding de minste vestigingen bevinden zich in de sectoren Land- en Tuinbouw (3%), Logistiek (3%), Financiën (1%) en Energie, water en milieu (0,4%).

Aandeel zzp vestigingen per sector op 1 oktober 2023, zowel parttime (<15 uur per week) en fulltime zzp'ers (= > 15 uur per week)

Overig	122.526	86%
Persoonlijke dienstverlening	90.736	85%
Cultuur, sport en recreatie	111.081	83%
Bouw	225.519	78%
Gezondheid	204.300	75%
Zakelijke diensten	472.357	73%
ICT en media	97.379	69%
Logistiek	50.024	62%
Industrie	55.197	57%
Detailhandel	145.114	55%
Horeca	40.033	43%
Land- en tuinbouw	35.558	41%
Groothandel	46.420	39%
Financiële instellingen	10.243	31%
Energie, water en milieu	2.533	27%
Bedrijfsleven totaal	1.709.020	68%

- Circa 2 op 3 (68%) van de bedrijven is een zzp'er.
- Het aandeel zzp'ers is het hoogst in de sectoren Overig (86%), Persoonlijke dienstverlening (85%), Cultuur, sport en recreatie (83%), Bouw (78%), Gezondheid (75%) en Zakelijke diensten (73%).
- In de sectoren Horeca (43%), Land- en Tuinbouw (41%), Groothandel (39%), Financiën (31%) en Energie, water en milieu (27%) is het aandeel zzp'ers het laagst.

3. Sectoren

3.2 Starters

Aantal starters naar sector in kwartaal 3 2023

Zakelijke diensten	17.273	27%
Detailhandel	8.285	13%
Gezondheid	7.525	12%
Bouw	7.298	11%
Overig	4.105	6%
ICT en media	3.604	6%
Horeca	3.074	5%
Cultuur, sport en recreatie	2.974	5%
Logistiek	2.729	4%
Persoonlijke dienstverlening	2.607	4%
Industrie	1.826	3%
Groothandel	1.503	2%
Land- en tuinbouw	870	1%
Financiële instellingen	250	0%
Energie, water en milieu	148	0%
Bedrijfsleven totaal	64.071	100%

- Verreweg de meeste starters (27%) bevinden zich in de sector Zakelijke diensten.
- Gevolgd door de sectoren Detailhandel, Gezondheid en Bouw (respectievelijk 13, 12 en 11%).

Aandeel zzp-starters per sector in kwartaal 3 2023

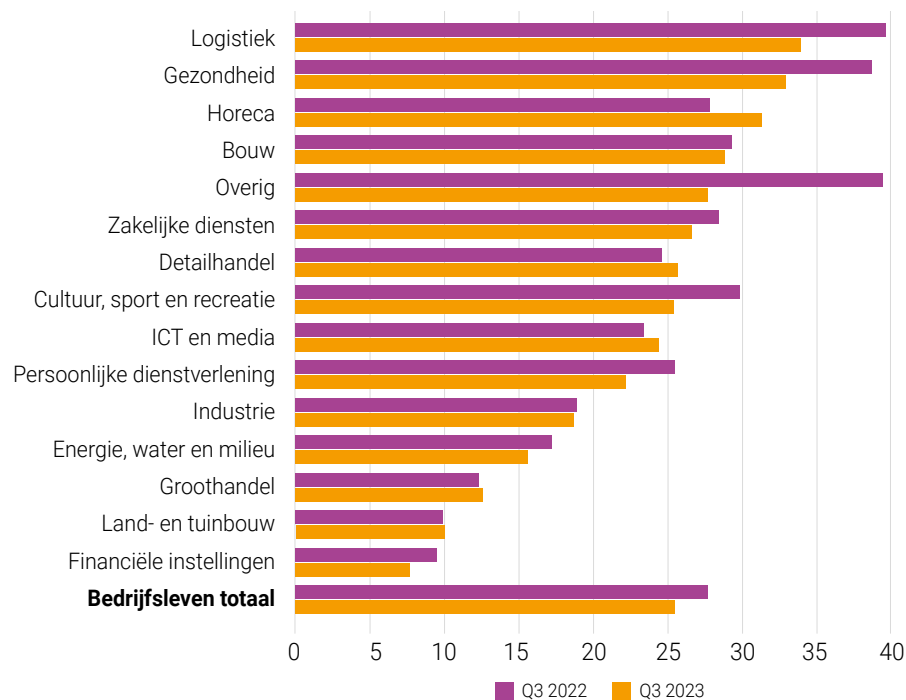
Overig	3.767	92%
Persoonlijke dienstverlening	2.390	92%
Bouw	6.553	90%
Cultuur, sport en recreatie	2.664	90%
Logistiek	2.343	86%
Zakelijke diensten	14.730	85%
Gezondheid	6.354	84%
ICT en media	2.853	79%
Industrie	1.389	76%
Detailhandel	6.194	75%
Land- en tuinbouw	642	74%
Horeca	2.068	67%
Groothandel	745	50%
Financiële instellingen	120	48%
Energie, water en milieu	62	42%
Bedrijfsleven totaal	52.874	83%

- Ruim 80% van de startende bedrijven in Nederland is zzp'er.
- Relatief de populairste sectoren om te starten als zzp'er zijn: Overig (92% van de starters is hier zzp'er), Persoonlijke dienstverlening (92%), Bouw (90%) en Cultuur, sport en recreatie (90%).

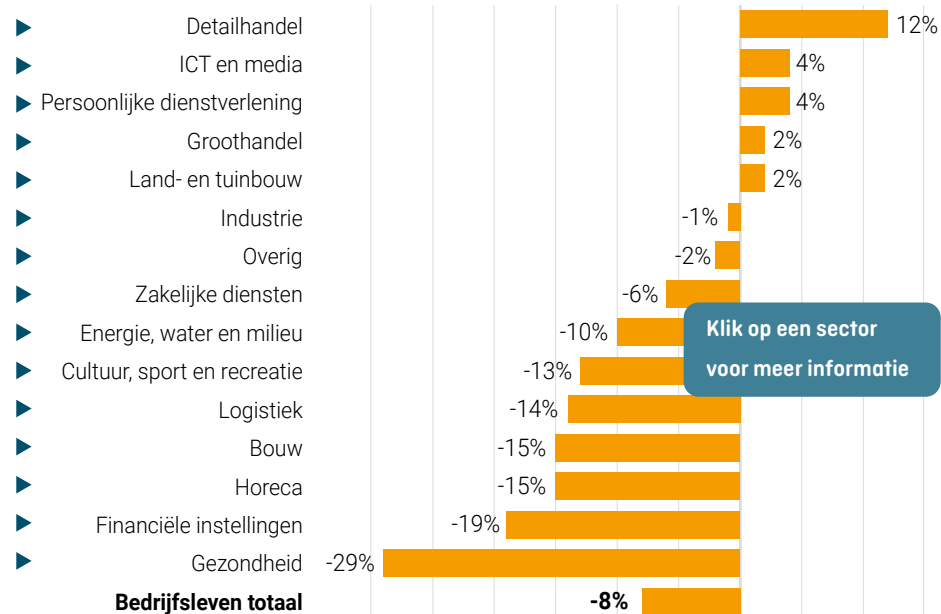
3. Sectoren

Aantal starters per 1.000 vestigingen per sector (Q3 2022 en Q3 2023)

- Het aantal starters per 1.000 vestigingen was in Q3 2023 relatief hoog in de sectoren Logistiek (33,9%), Horeca (32,9%) en Detailhandel (31,3%).
- Het aantal starters per 1.000 vestigingen was in Q3 2023 relatief laag in de sectoren Energie, water en milieu (15,6%), Groothandel (12,6%), Land- en tuinbouw (10,0%) en Financiën (7,7%).

Ontwikkeling aantal starters per 1.000 vestigingen per sector (Q3 2023 t.o.v. Q3 2022)

- In de meeste sectoren is een afname van het aantal startende bedrijven per 1.000 vestigingen waarneembaar in Q3 2023 t.o.v. Q3 2022. Vooral in de sectoren Financiën (-19%) en Gezondheid (-29%) zijn er forse afnames van het aantal startende bedrijven per 1.000 vestigingen.
- Vergeleken met Q3 2022 zien we in Q3 van dit jaar toenames van het aantal starters per 1.000 vestigingen in de sectoren Detailhandel (+12%), ICT en media (+4%) en Persoonlijke dienstverlening (+4%).

3. Sectoren

3.3 Stoppers

Aantal stoppers naar sector in kwartaal 3 2023

Zakelijke diensten	7.178	24%
Detailhandel	4.778	16%
Gezondheid	3.135	11%
Bouw	2.955	10%
ICT en media	1.721	6%
Overig	1.602	5%
Horeca	1.599	5%
Logistiek	1.219	4%
Persoonlijke dienstverlening	1.201	4%
Groothandel	1.196	4%
Cultuur, sport en recreatie	1.092	4%
Industrie	1.003	3%
Land- en tuinbouw	436	1%
Financiële instellingen	334	1%
Energie, water en milieu	77	0%
Bedrijfsleven totaal	29.526	100%

→ De meeste stoppers bevinden zich in de sectoren Zakelijke diensten (24%), Detailhandel (16%), Gezondheid (11%) en Bouw (10%). Dit zijn ook de grootste sectoren, met de meeste vestigingen.

Aandeel zzp-stoppers per sector in kwartaal 3 2023

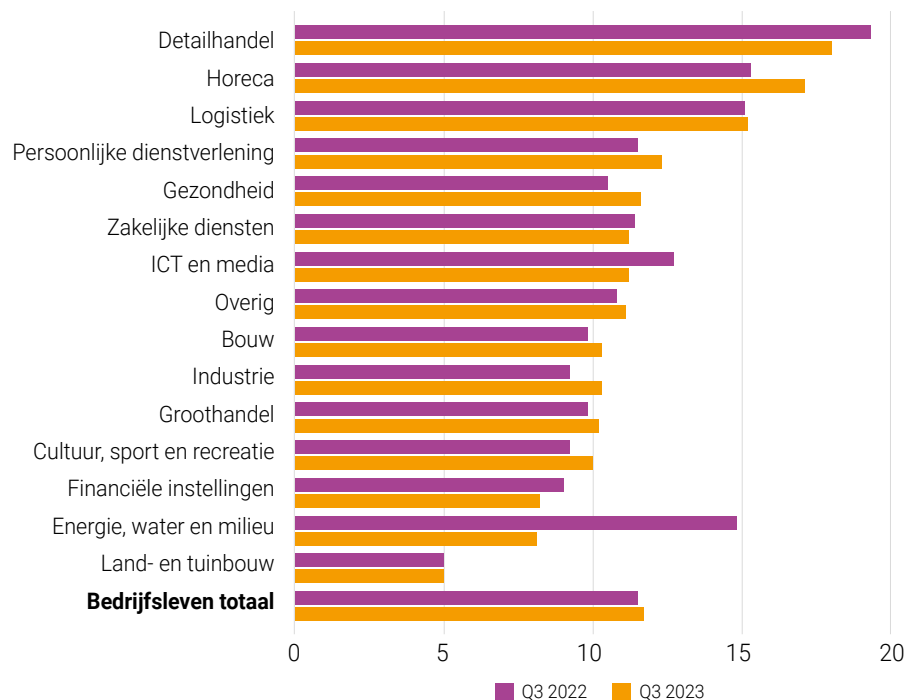
Persoonlijke dienstverlening	1.041	87%
Overig	1.322	83%
Bouw	2.423	82%
Cultuur, sport en recreatie	892	82%
Logistiek	941	77%
Gezondheid	2.404	77%
Zakelijke diensten	5.428	76%
ICT en media	1.139	66%
Detailhandel	3.050	64%
Industrie	597	60%
Land- en tuinbouw	232	53%
Horeca	811	51%
Groothandel	535	45%
Energie, water en milieu	27	35%
Financiële instellingen	79	24%
Bedrijfsleven totaal	20.921	71%

→ 71% van de gestopte bedrijven in Q3 2023 is zzp'er.
 → Naar verhouding veel stoppende zzp'ers bevinden zich in de sectoren Persoonlijke dienstverlening (87% van de stoppers hier is zzp'er), Overig (83%), Bouw (82%) en Cultuur, sport en recreatie (82%).

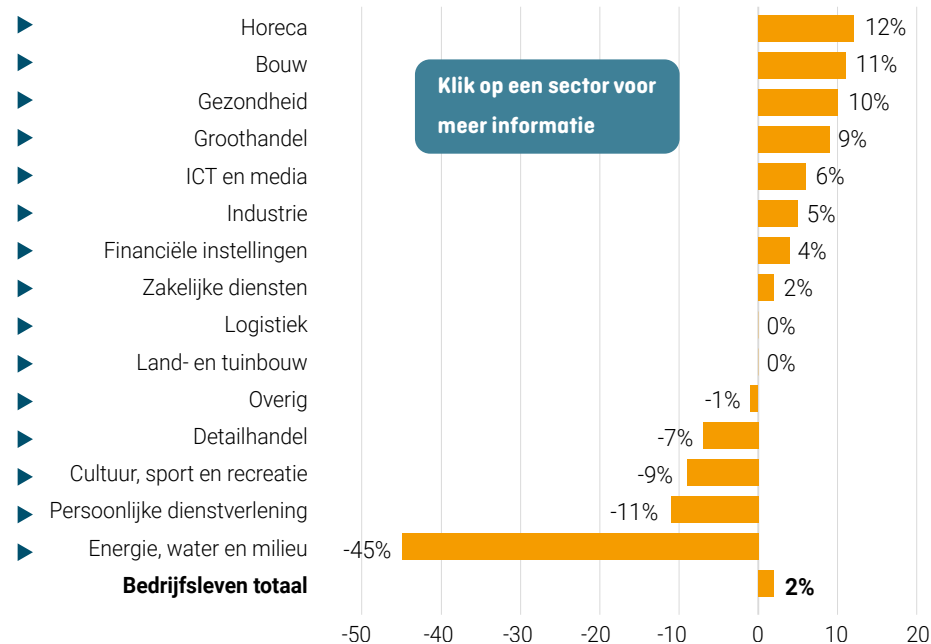
3. Sectoren

Aantal stoppers per 1.000 vestigingen per sector (Q3 2022 en Q3 2023)

- ➔ In de sectoren Detailhandel, Horeca en Logistiek zien we relatief veel stoppers.
- ➔ Dat is veel minder het geval in de sectoren Land- en tuinbouw, Energie, water en milieu, Financiën.

Ontwikkeling aantal stoppers per 1.000a vestigingen per sector (Q3 2022 t.o.v. Q3 2023)

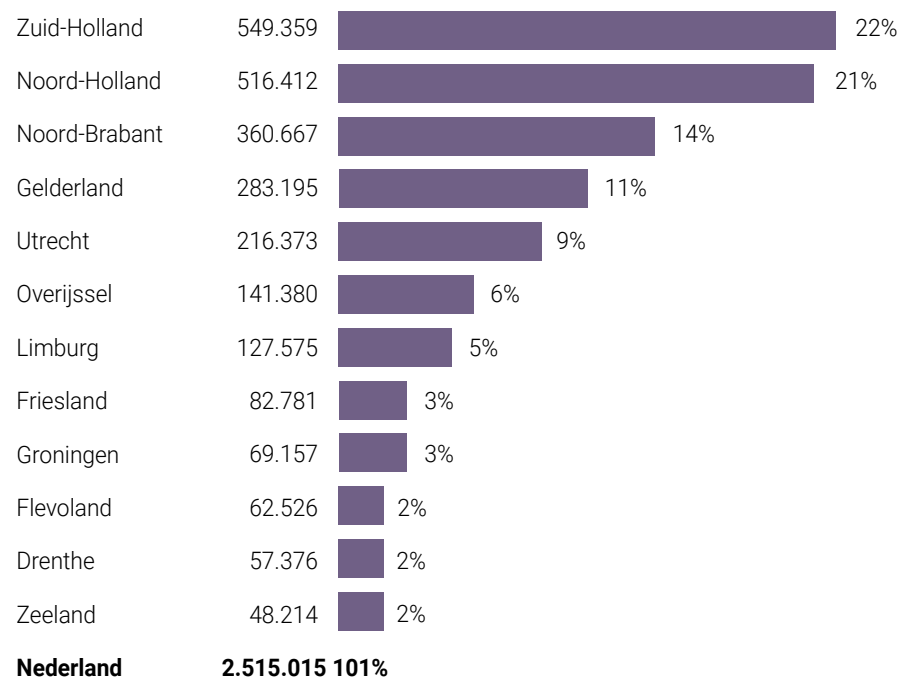
- ➔ In Q3 van 2023 t.o.v. dezelfde periode vorig jaar neemt het aantal stoppers per 1.000 vestigingen fors toe in de sectoren Horeca (+12%), Bouw (+11%), Gezondheid (+10%) en Groothandel (+9%).
- ➔ In de sectoren Detailhandel (-7%), Cultuur, sport en recreatie (-9%), Persoonlijke dienstverlening (-11%) en Energie, water en milieu (-45%) neemt het aantal stoppers juist af.

4. Regio's

4.1 Aantal vestigingen en zzp'ers per regio

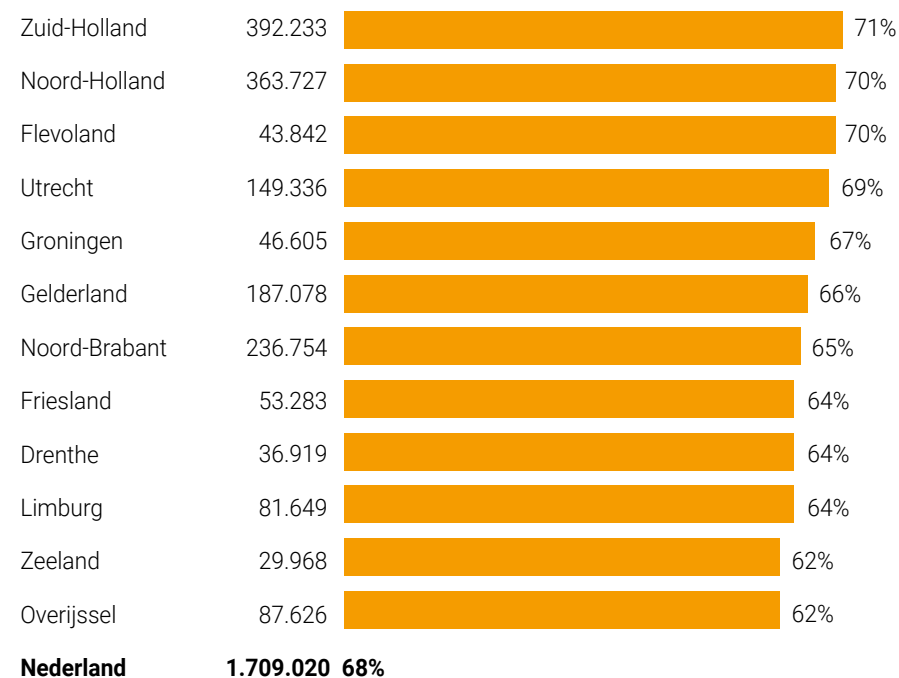
Aantal vestigingen per provincie op 1 oktober 2023

- De meeste vestigingen bevinden zich in de provincie Zuid-Holland (22%) op de voet gevolgd door Noord-Holland (21%).
- In Zeeland (2%) is het aantal vestigingen het laagst.

Cijfers over het aantal vestigingen in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aandeel zzp-vestigingen per provincie op 1 oktober 2023

- Het aandeel zzp'ers op het totaal aantal vestigingen is het hoogst in Zuid-Holland (71%) en het laagst in Zeeland (62%) en Overijssel (62%).

Cijfers over het aantal zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

4.2 Starters

Aantal starters per provincie in kwartaal 3 2023

Zuid-Holland	15.956	25%
Noord-Holland	14.013	22%
Noord-Brabant	8.329	13%
Gelderland	6.513	10%
Utrecht	5.326	8%
Overijssel	3.235	5%
Limburg	3.103	5%
Flevoland	1.877	3%
Groningen	1.837	3%
Friesland	1.705	3%
Drenthe	1.173	2%
Zeeland	1.004	2%
Nederland	64.071	100%

→ Een kwart van het totaal aantal starters in Q3 2023 komt uit Zuid-Holland.

Cijfers over het aantal starters in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aandeel zzp-starters per provincie in kwartaal 3 2023

Zuid-Holland	13.529	85%
Flevoland	1.584	84%
Groningen	1.544	84%
Friesland	1.410	83%
Noord-Holland	11.588	83%
Utrecht	4.368	82%
Noord-Brabant	6.750	81%
Limburg	2.514	81%
Overijssel	2.620	81%
Gelderland	5.249	81%
Drenthe	939	80%
Zeeland	779	78%
Nederland	52.874	83%

→ In alle provincies is het aandeel zzp-starters erg hoog.

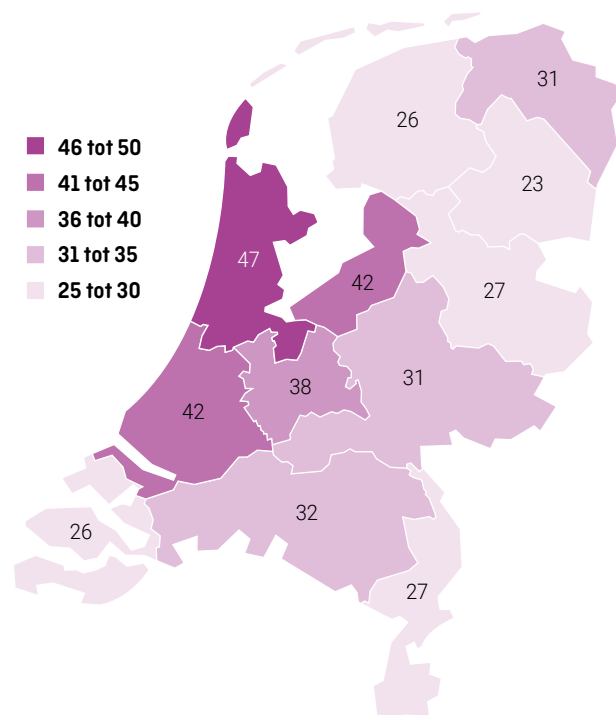
→ In Zuid-Holland (85%) is het aandeel startende zzp'ers het hoogst, in Zeeland (78%) het laagst.

Cijfers over het aantal startende zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

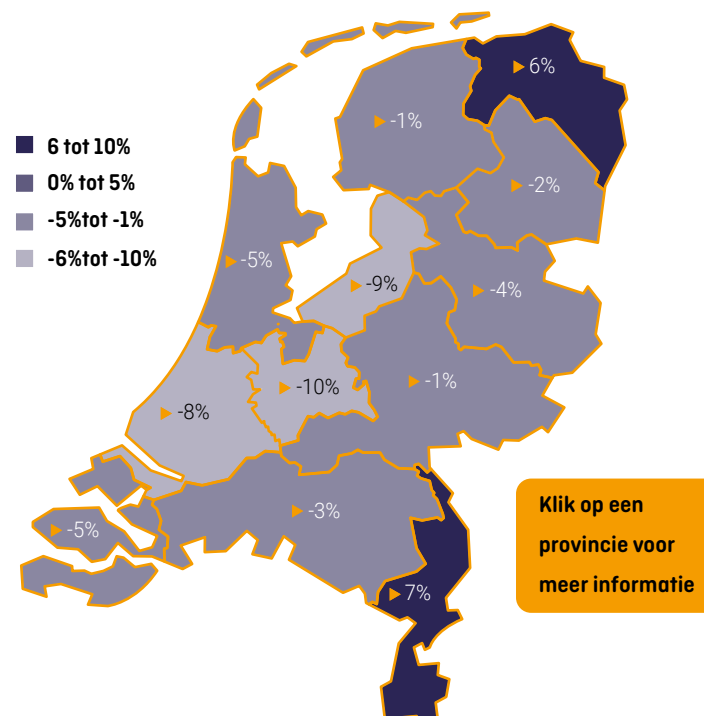
Aantal starters per 10.000 inwoners per provincie (Q3 2023)

- Het aantal starters per 10.000 inwoners is het hoogst in de provincies Noord- en Zuid-Holland, Flevoland en Utrecht.
- In de provincies Friesland en Zeeland is het aantal startende bedrijven per 10.000 inwoners het laagst.

Cijfers over het aantal starters per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Ontwikkeling aantal starters per 10.000 inwoners per provincie (Q3 2022 t.o.v. Q3 2023)

- In vrijwel alle provincies is het aantal starters per 10.000 inwoners in Q3 2023 afgenomen t.o.v. Q3 2022.
- In twee provincies nam het aantal starters toe: Groningen (+6%) en Limburg (+7%).

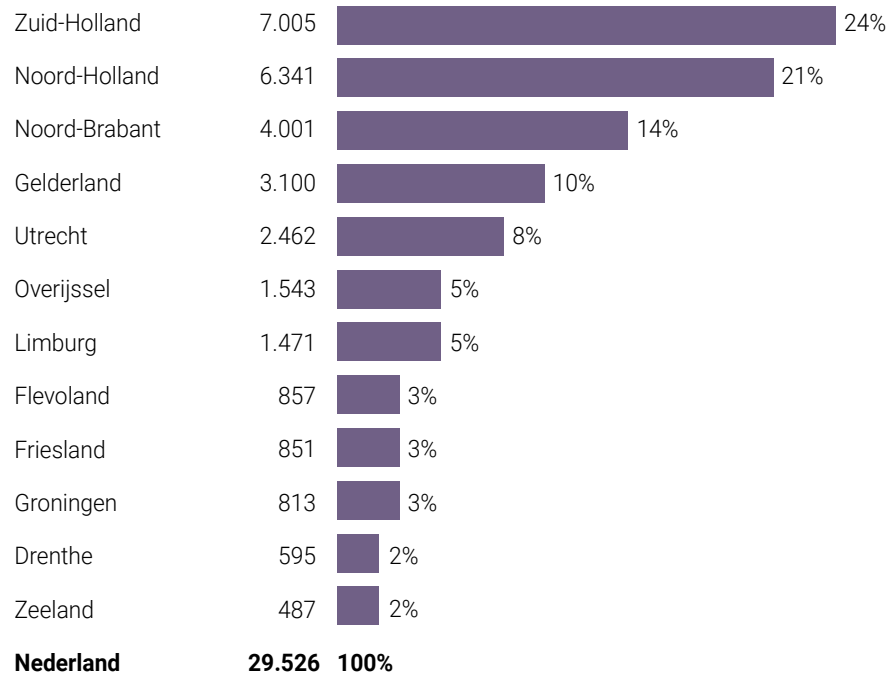
Cijfers over de ontwikkeling van het aantal starters per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

4.3 Stoppers

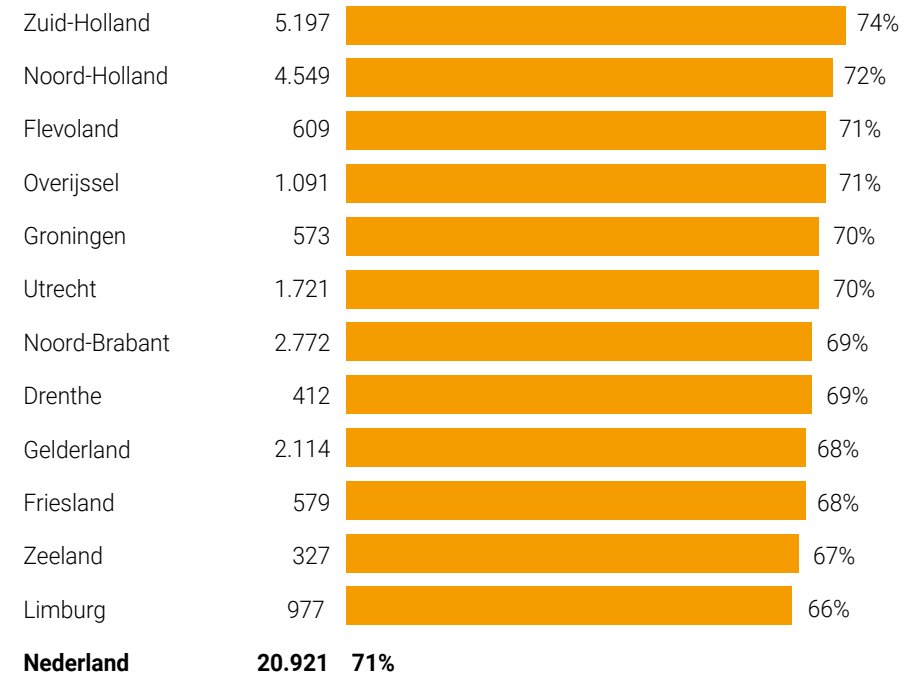
Aantal stoppers per provincie in kwartaal 3 2023

- Het aantal stoppers in het derde kwartaal van 2023 is het hoogst in de provincies Noord- en Zuid-Holland en Noord-Brabant.
- Dit hangt samen met een hoge bedrijvendynamiek. In deze provincies is namelijk het aantal startende bedrijven ook het hoogst.

Cijfers over het aantal stoppers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aandeel zzp stoppers per provincie in kwartaal 3 2023

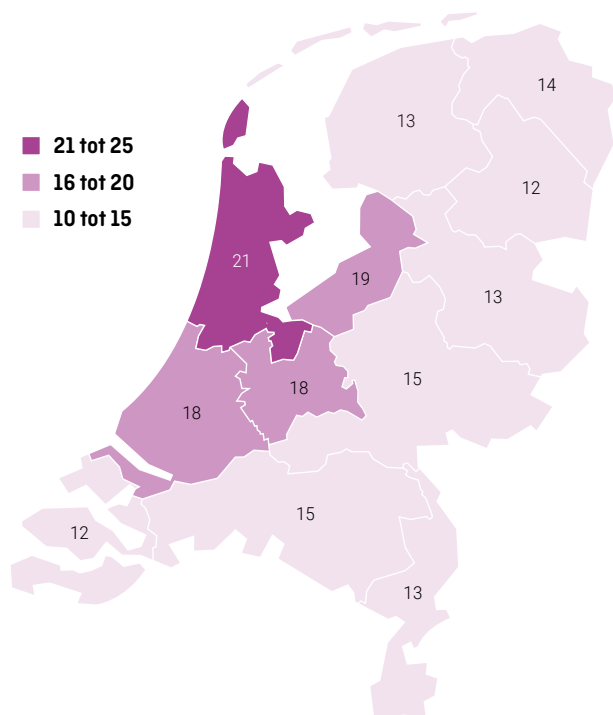
- In alle provincies is het aandeel stappende zzp'ers hoog.
- In Zuid-Holland (74%) is het aandeel stappende zzp'ers het hoogst, in Limburg (66%) het laagst.

Cijfers over het aantal stappende zzp'ers in je regio of gemeente vindt u in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

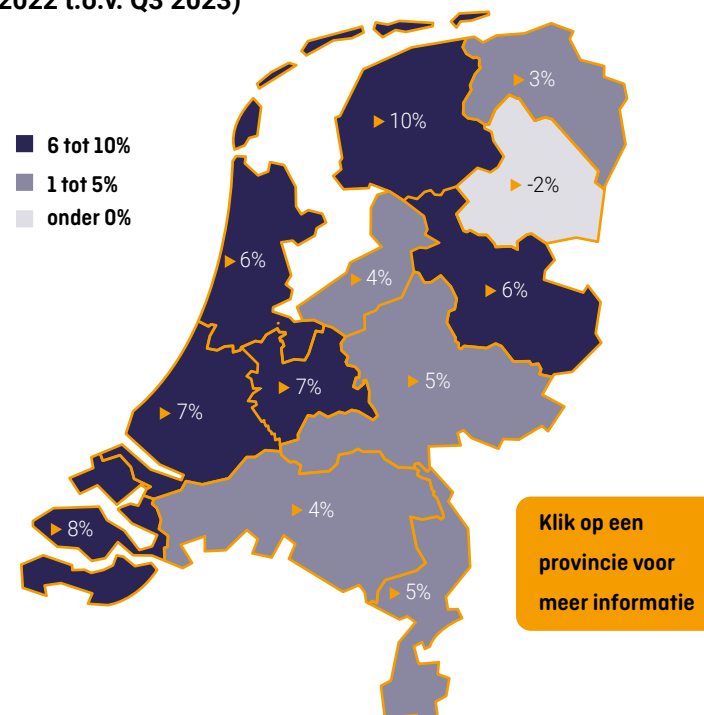
Aantal stoppers per 10.000 inwoners per provincie (Q3 2023)

- ➔ In de Randstadprovincies Noord- en Zuid-Holland, Flevoland en Utrecht is het aantal stoppers per 10.000 inwoners het hoogst. Deze provincies hebben ook de meeste startende bedrijven.
- ➔ In Zeeland is het aantal stoppers per 10.000 inwoners het laagst.

Cijfers over het aantal stoppers per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Ontwikkeling aantal stoppers per 10.000 inwoners per provincie (Q3 2022 t.o.v. Q3 2023)

Klik op een provincie voor meer informatie

- ➔ In het derde kwartaal van 2023 neemt in vrijwel alle provincies het aantal stoppers toe in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar.
- ➔ Alleen in de provincie Drenthe (-2%) daalde het aantal stoppende bedrijven.

Cijfers over de ontwikkeling van het aantal stoppers per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

5. Opvallende branches

Top 10 branches hoogst aantal starters per 1.000 vestigingen (Q3 2023)

	Starters Q3 2023 per 1.000 vest.	Absoluut aantal starters Q3 2023	
1	Overige zakelijke diensten (rest)	100	1363
2	Particuliere beveiligingsdiensten	80	966
3	Webwinkels algemeen assortiment	77	1443
4	Public relationsbureaus	75	1145
5	Basisonderwijs	72	28
6	Callcenters	70	92
7	Colportage	68	97
8	Webwinkel vrijetijdsartikelen	68	562
9	Webwinkel voedingsmiddelen en drogisterijwaren	68	629
10	Webwinkel in huis- en tuinartikelen	68	1228

Top 10 branches hoogste aantal stoppers per 1.000 vestigingen (Q3 2023)

	Stoppers Q3 2023 per 1.000 vest.	Absoluut aantal stoppers Q3 2023	
1	Vervaardiging van gereedschap	108	37
2	Winkels in huishoudelijke artikelen	88	80
3	Financiële instellingen (Overig)	49	14
4	Schadeverzekeringen	46	20
5	Winkels in baby- en kinderkleding	41	28
6	Webwinkel in voedingsmiddelen en drogisterijwaren	33	312
7	Webwinkel in huis- en tuinartikelen	31	575
8	Winkels in overige huishoudelijke artikelen (rest)	31	10
9	Colportage	31	45
10	Webwinkel in kleding en mode-artikelen	31	696

Top 10 branches sterkste groei (start +/- stop) per 1.000 vestingen (Q3 2023)

	Saldo start en stop per 1.000 vest. Q3 2023	Saldo starters en stoppers Q3 2023	
1	Overige zakelijke dienstverlening (rest)	74	1.006
2	Particuliere beveiligingsdiensten	65	787
3	Public relationsbureaus	56	856
4	Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen	52	15
5	Ambulante jeugdzorg	49	275
6	Maatschappelijk werk	49	590
7	Basisonderwijs	49	19
8	Webwinkels algemeen assortiment	46	868
9	Pak- en sorteerdiensten	45	68
10	Eventcatering	44	1.160

* Alleen branches met 250 of meer vestigingen op de eerste dag van het kwartaal

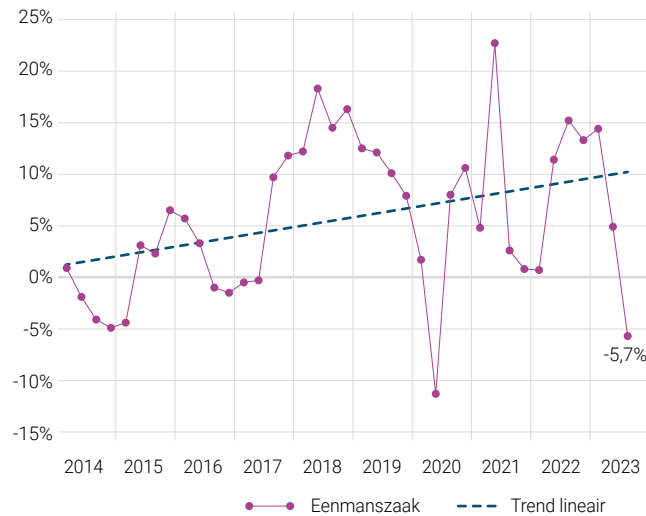
- ➔ We zien relatief veel startende bedrijven bij Overige zakelijke diensten, Particuliere beveiligingsdiensten en Webwinkels algemeen assortiment.
- ➔ Relatief veel stoppers zijn er bij de branches Vervaardiging van gereedschappen, Winkels in huishoudelijke artikelen en Financiële instellingen (overig).
- ➔ Een relatief sterk groeisaldo zien we bij Overige zakelijke diensten, Particuliere beveiligingsdiensten en Public relationsbureaus.

6. Rechtsvormen

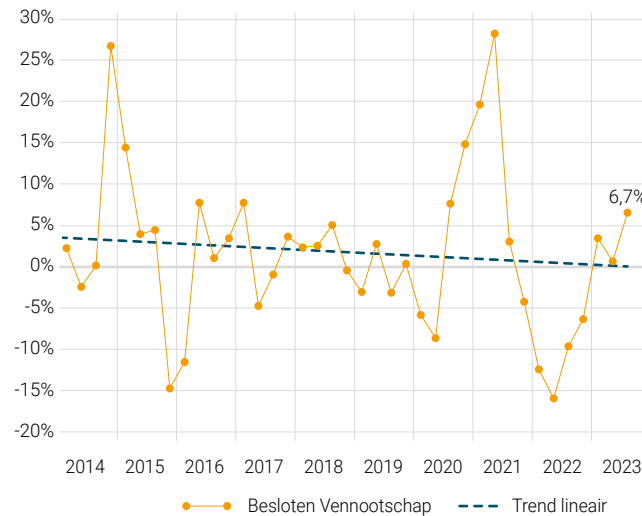
Ontwikkeling aantal starters t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder

Eenmanszaak (starters)

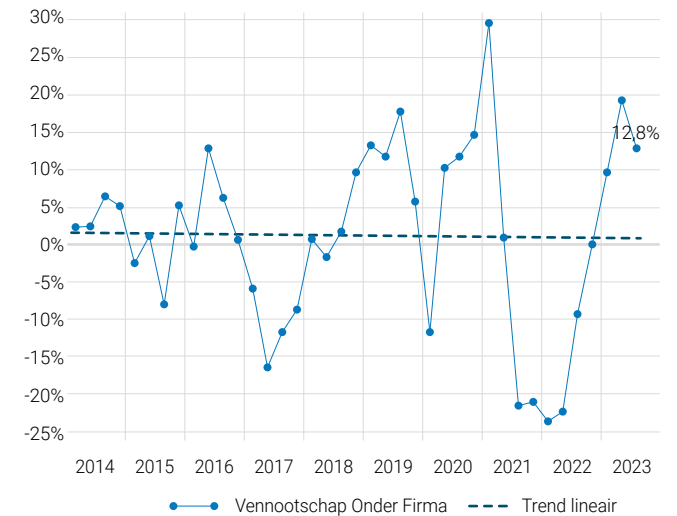
- Het leeuwendeel (circa 80%) van de starters kiest voor de rechtsvorm eenmanszaak.
- Het aantal startende eenmanszaken vertoont een stijgende trend in de afgelopen jaren.
- In Q3 2023 is echter een afname van -5,7% te zien in het aantal gestarte eenmanszaken, vergeleken met Q3 2022.

Besloten vennootschap (starters)

- De ontwikkeling van het aantal gestarte bv's vertoont een licht dalende trend.
- In de afgelopen kwartalen is er echter een stijging waarneembaar. Het aantal gestarte bv's in Q3 2023 was 6,7% hoger dan in Q3 2022.

Vennootschap onder firma (starters)

- Ook de ontwikkeling van het aantal gestarte vof's laat een licht dalende trend zien in de afgelopen jaren.
- In de afgelopen kwartalen is echter sprake van een stijging. Het aantal gestarte vof's in Q3 2023 is 12,8% hoger dan in Q3 2022.

Het aantal starters naar rechtsvorm in kwartaal 3 van 2023

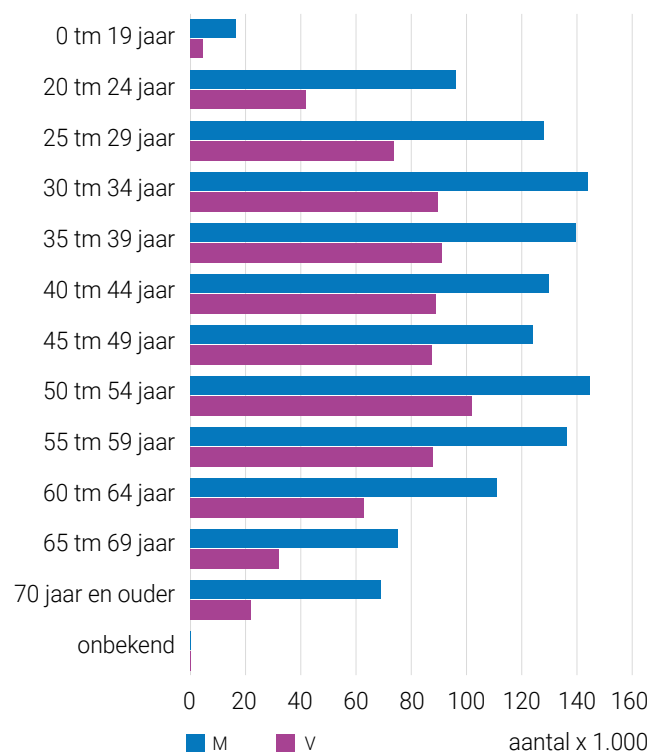
Eenmanszaak	51.030	80%
Besloten vennootschap	8.965	14%
Vennootschap onder firma	3.503	6%
Overige rechtsvormen	573	1%
Bedrijfsleven totaal	64.071	100%

7. Ondernemers

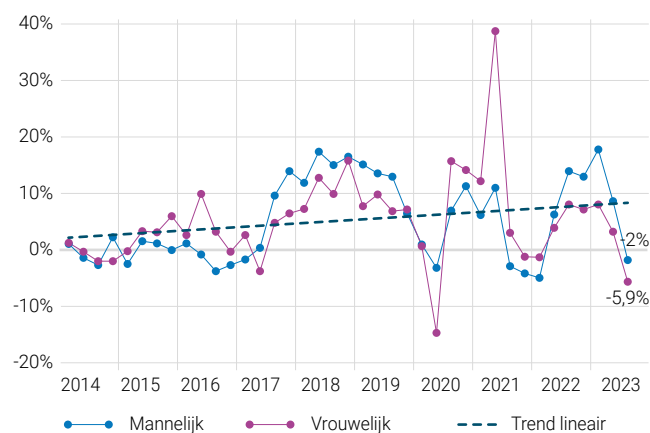
7.1 Geslacht

Ondernemers naar geslacht en leeftijd op 1 oktober 2023

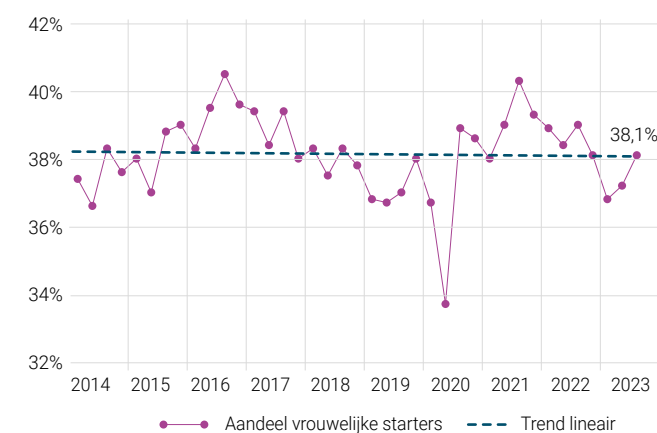
- Het aandeel vrouwelijke ondernemers op 1 oktober 2023 is 37%
- Met name bij de jongste en oudste leeftijdscategorieën is het aandeel vrouwelijke ondernemers relatief laag.

Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar geslacht (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- De ontwikkeling van het aantal startende mannelijke en vrouwelijke ondernemers laat in de afgelopen 10 jaar een stijgende trend zien. Per saldo blijft het aandeel vrouwelijke starters gelijk (38%).

Ontwikkeling aandeel vrouwelijke starters

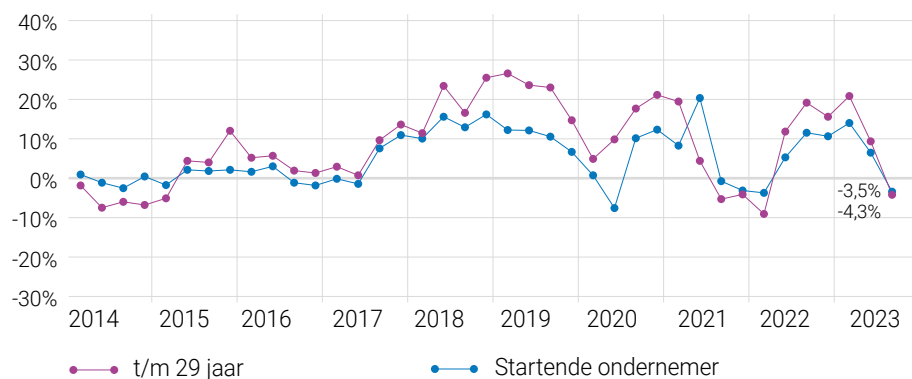
- Het aandeel vrouwelijke starters schommelde in de afgelopen jaren gemiddeld rond 38%. In Q1 en Q2 van 2023 was dit aandeel iets lager.

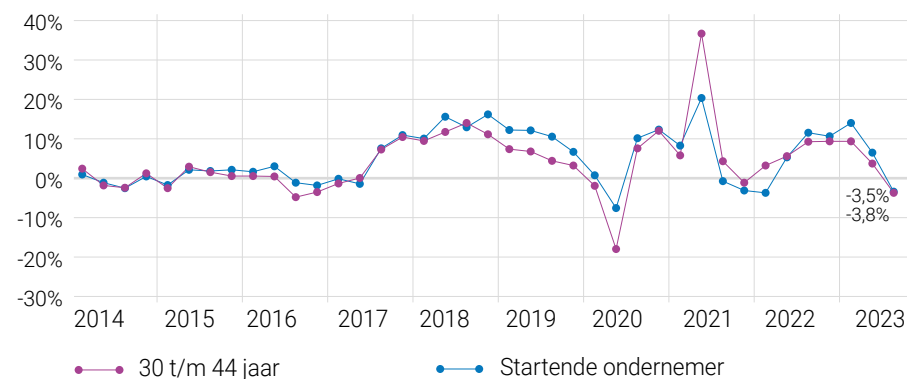
7. Ondernemers

7.2 Leeftijd

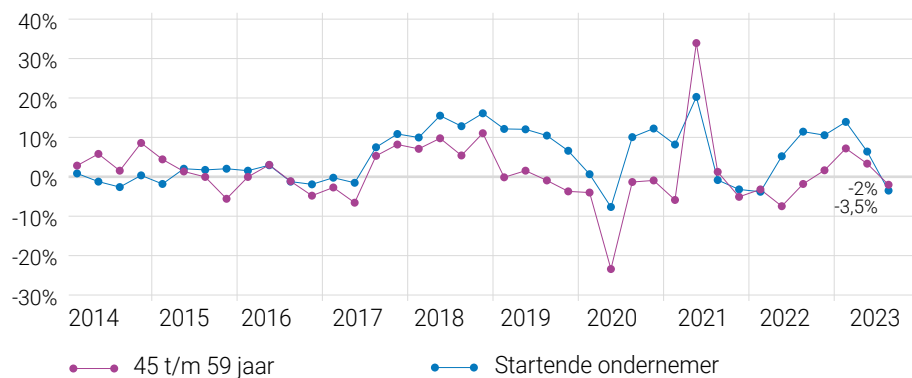
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse t/m 29 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

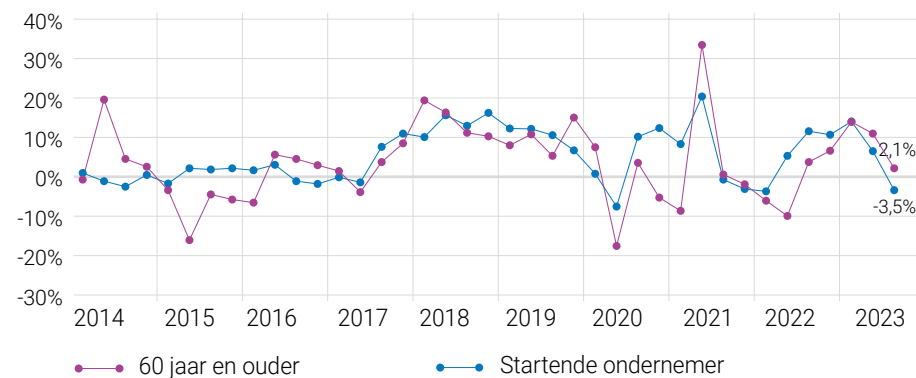
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 30 t/m 44 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 45 t/m 59 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 60 jaar en ouder ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

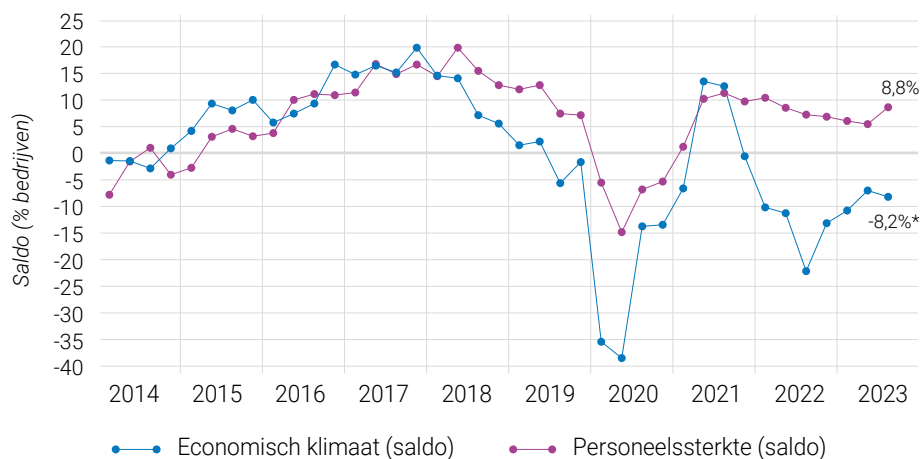

➔ In alle leeftijdsklassen nam het aantal starters af met uitzondering van de leeftijdsklasse 60+.

8. Conjunctuur

Ontwikkeling verwachtingen rond Economisch klimaat en Personeelssterkte

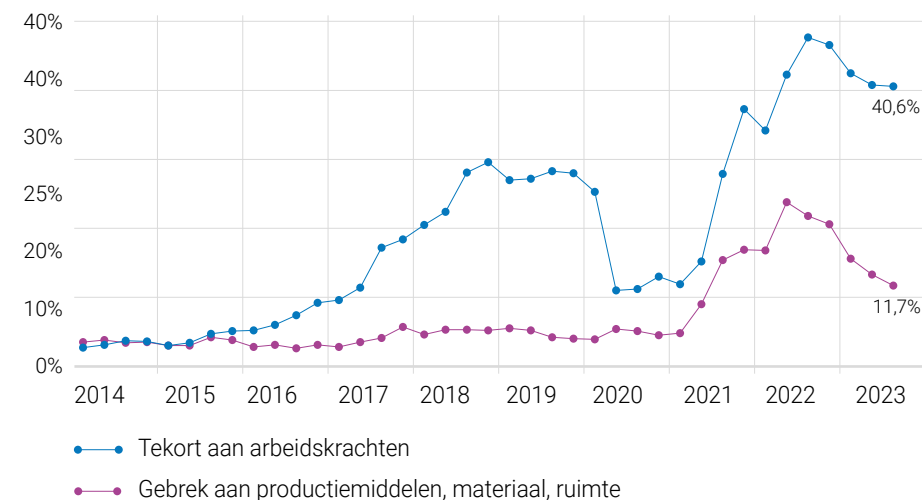

* Weergegeven is het saldo van het aandeel mkb-ondernemers dat verbetering of groei verwacht en het aandeel dat verslechtering en afname verwacht.

* Het laatste kwartaal is een verwachting.

Bron: Conjunctuurenquête Nederland (COEN)

Aandelen van de bedrijven met belemmeringen in de bedrijfsontwikkeling

Bron: Conjunctuurenquête Nederland (COEN)

- ➔ Het oordeel over het 'economisch klimaat' is in de afgelopen kwartalen licht verbeterd maar blijft per saldo nog negatief. Enkele belangrijke belemmeringen voor ondernemers worden iets minder urgent.
- ➔ Maar nog altijd ervaart circa 40% van het mkb belemmeringen bij het werven van personeel en geeft ruim 11% van de bedrijven aan dat er een gebrek is aan productiemiddelen, materiaal en ruimte.

9. Bijlage

Verantwoording

Bronnen

De meeste gegevens in deze rapportage zijn afkomstig uit het KVK Handelsregister. Daarnaast is gebruik gemaakt van het aantal inwoners zoals gepubliceerd door het CBS en van de Conjunctuur Enquête Nederland (COEN), een gezamenlijk onderzoek van het CBS, KVK, EIB, VNO/NCW en MKB Nederland.

Bedrijvendynamiek

De cijfers uit het Handelsregister hebben betrekking op:

- Zowel hoofd- als nevenvestigingen van ondernemingen. Dit zijn bedrijven met een commerciële activiteit. De meeste Verenigingen en Stichtingen vallen hier in het algemeen buiten.
- Vestigingen van economisch actieve ondernemingen.

Het saldo van starters en stoppers geeft niet het volledige beeld van de dynamiek in het Handelsregister. De volgende gebeurtenissen zijn ook van invloed:

- Verandering van activiteit (SBI-code).
- Verhuizing.
- Fusies, splitsingen, overnames, rechtsvorm wijzigingen en ambtshalve wijzigingen.

KVK werkt eraan om in de toekomst ook dit soort verschuivingen beter te gaan duiden. Op dit moment is dat echter nog niet mogelijk.

Methode trendberekening

De trendlijnen geven de procentuele ontwikkeling weer ten opzichte van hetzelfde kwartaal in het voorgaande jaar.

Definities

Stand

Het aantal economisch actieve vestigingen of ondernemers op de eerste dag van het kwartaal.

Starter

Een nieuwe vestiging van een economisch actieve onderneming of een persoon (ondernemer) die een nieuwe economisch actieve onderneming start.

Stopper

Een vestiging van een economisch actieve onderneming die op initiatief van de ondernemer wordt beëindigd of een persoon (ondernemer) die zijn onderneming beëindigd. De zogenaamde ambtshalve uitschrijvingen tellen niet mee. Dit zijn uitschrijvingen op initiatief van KVK van ondernemingen die lange tijd niet actief zijn geweest. KVK baseert zich hierbij op gegevens van de Belastingdienst.

Faillissement

Een vestiging van een economisch actieve onderneming waarvan sprake is van insolventie. De registratie van een faillissement gebeurt soms met terugwerkende kracht, waardoor deze nog niet is meegenomen in de telling van het kwartaal van het faillissement op moment van publicatie.

Economisch actief

Alle ondernemingen met uitzondering van:

- Vestigingen met als activiteit zakelijk beheer, overig of onbekend.
- Vestigingen waarvan het aantal werkzame personen onbekend is (WP Klasse 999).

[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallend branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Zakelijk beheer

Dit zijn vestigingen die niet actief aan het economisch verkeer meedoen, zoals holdings, sommige beleggingsinstellingen (pensioen-bv's) en handel en beheer van eigen onroerend goed.

Activiteit

De hoofdactiviteit zoals geregistreerd in het Handelsregister. Dit is de belangrijkste activiteit van de onderneming, vastgelegd volgens de Standaard Bedrijven Indeling (SBI-codering 2008). De nevenactiviteit(en) van de onderneming worden niet meegenomen.

Personeelssterkte en economisch klimaat

Deze gegevens zijn afkomstig uit een representatieve enquête onder bedrijven met vijf of meer werkzame personen (COEN). Het gaat om een beoordeling van de ondernemer in relatie tot het eigen bedrijf. De vraag is gesteld of de personeelssterkte is toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen en of het economisch klimaat is verbeterd, gelijk gebleven of verslechterd. In de grafiek is het saldo van toename en afname weergegeven.

Verwijzingen

Hierbij een aantal handige links naar websites met meer informatie over de gebruikte bronnen en indelingen of specifieke toepassingen.

KVK Regiodata

Online datatool van KVK met een breed scala aan economische data.
www.kvk.nl/regiodata

KVK Bedrijventeller / Company counter

Met de KVK Bedrijventeller check je snel en eenvoudig het aantal bedrijven in jouw branche én gebied.
www.kvk.nl/bedrijventeller
De KVK Bedrijventeller is er ook in het Engels:
<https://www.kvk.nl/english/kvk-company-counter/>

KVK Locatiescan

Met de KVK Locatiescan verken je de marktpotentie van jouw (toekomstige) vestigingsplaats.
www.kvk.nl/locatiescan

KVK Bedrijvendynamiek

Analyses van de Nederlandse bedrijvigheid en de dynamiek van startende, stoppende en failliete bedrijven.
<https://www.kvk.nl/informatiebank/bedrijvendynamiek/>

Conjunctuurenquête Nederland (COEN) rapportages

Inzicht in de verwachtingen van MKB-ondernemers over diverse bedrijfseconomische indicatoren.
<https://ondernemersplein.kvk.nl/coen/>

Typeermodule

Hulpmiddel bij het indelen van bedrijfsactiviteiten.
<https://sbi.cbs.nl/CBS.TypeerModule.TypeerServiceWebAPI/content/angular/app/#/>

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Opvallende branches ▶

Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

Conjunctuur ▶

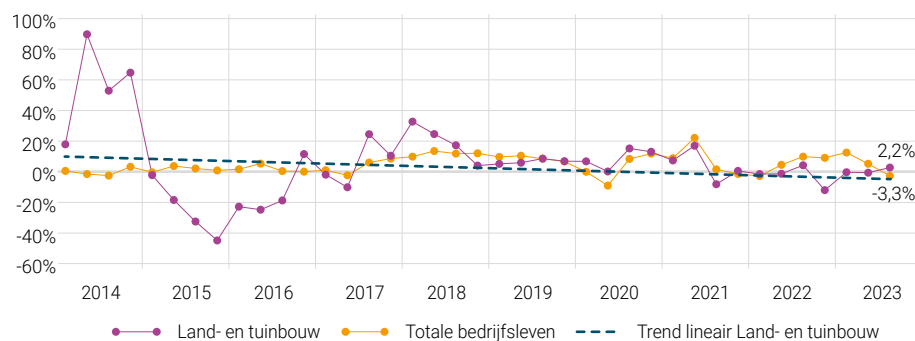
INGEZOOMD SECTOREN

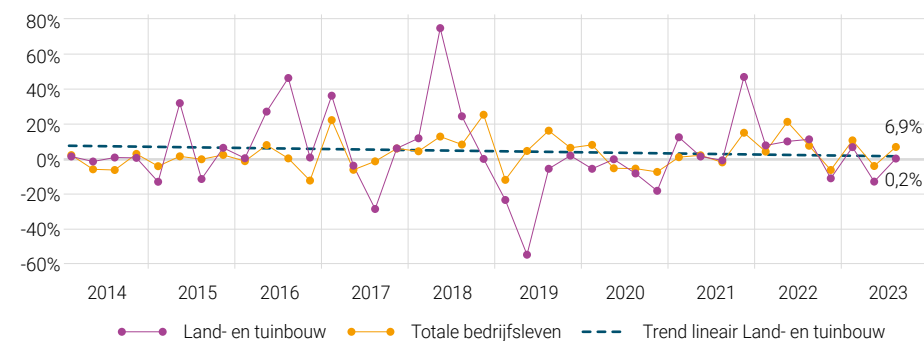
3B. Ingezoomd sectoren

Sector Land- en tuinbouw

Ontwikkeling aantal starters sector Land- en tuinbouw
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Land- en tuinbouw
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

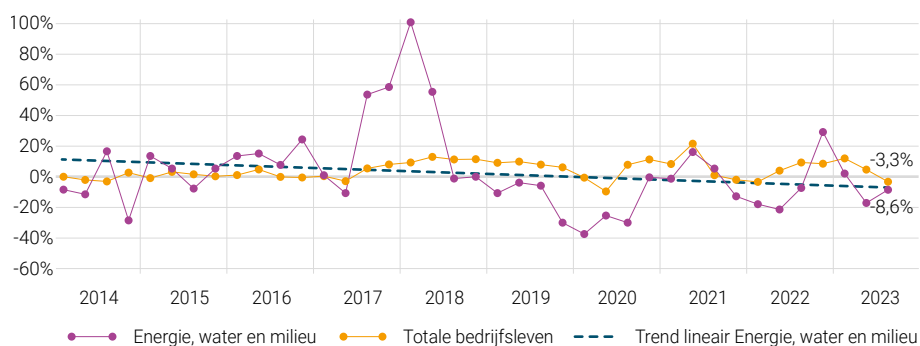
Terug naar starters sector ▶

Terug naar stoppers sector ▶

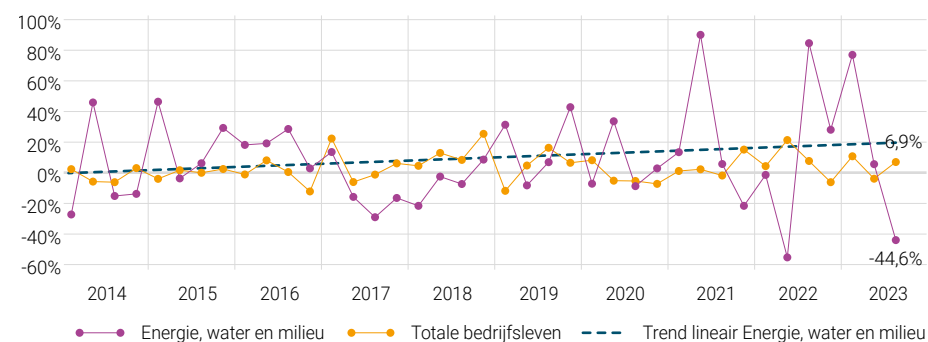

Sector Energie, water en milieu

Ontwikkeling aantal starters sector Energie, water en milieu
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Energie, water en milieu
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

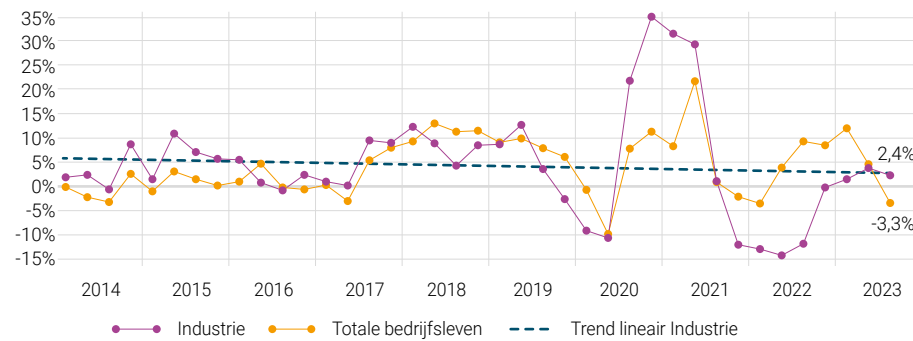
Terug naar starters sector ▶

Terug naar stoppers sector ▶

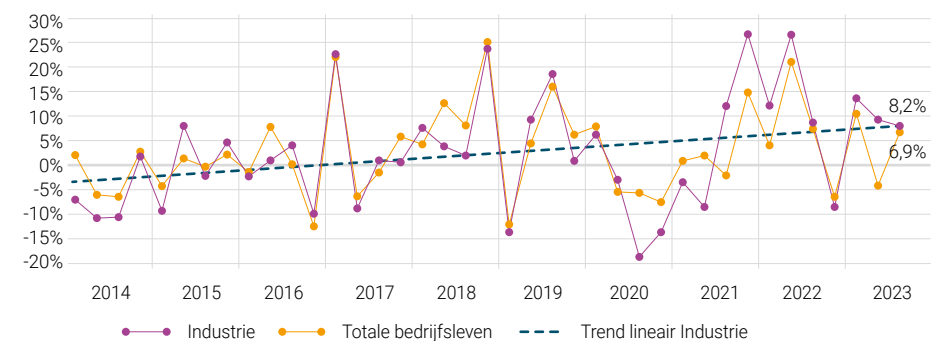

Sector Industrie

Ontwikkeling aantal starters sector Industrie (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

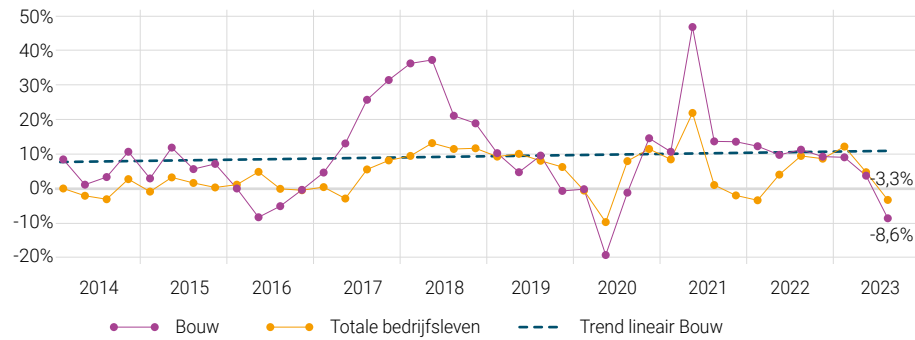
Ontwikkeling aantal stoppers sector Industrie (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters sector](#)[Terug naar stoppers sector](#)

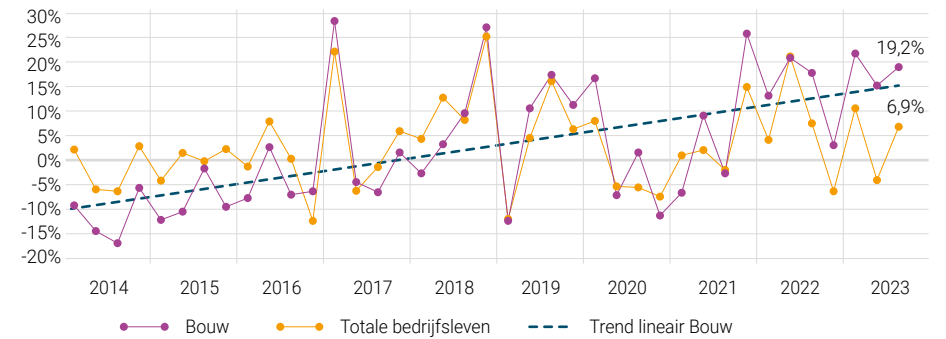

Sector Bouw

Ontwikkeling aantal starters sector Bouw (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

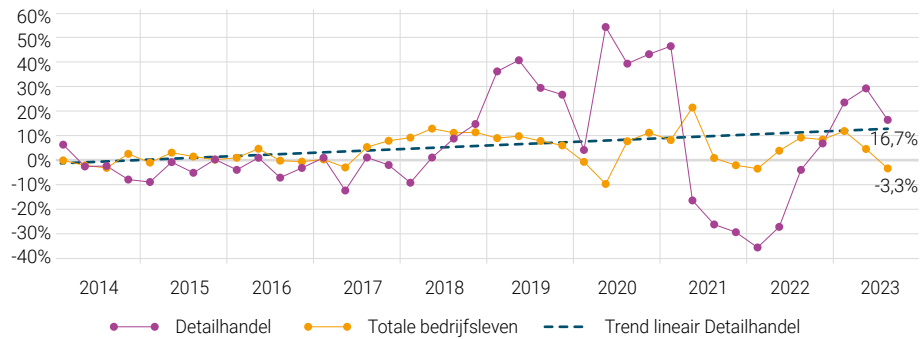
Ontwikkeling aantal stoppers sector Bouw (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters sector](#)[Terug naar stoppers sector](#)

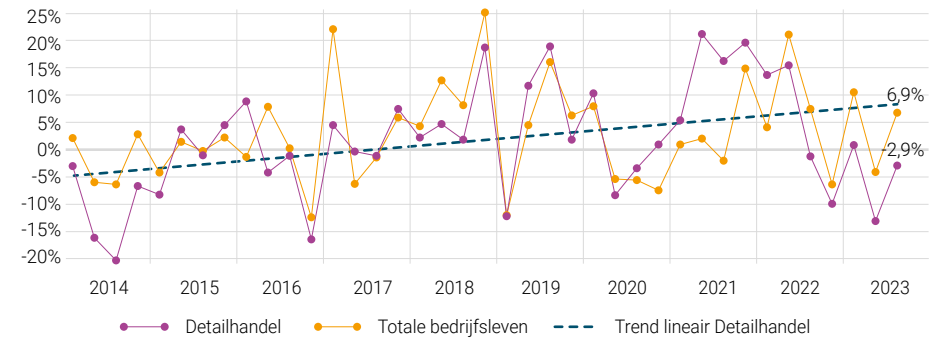
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Sector Detailhandel

Ontwikkeling aantal starters sector Detailhandel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

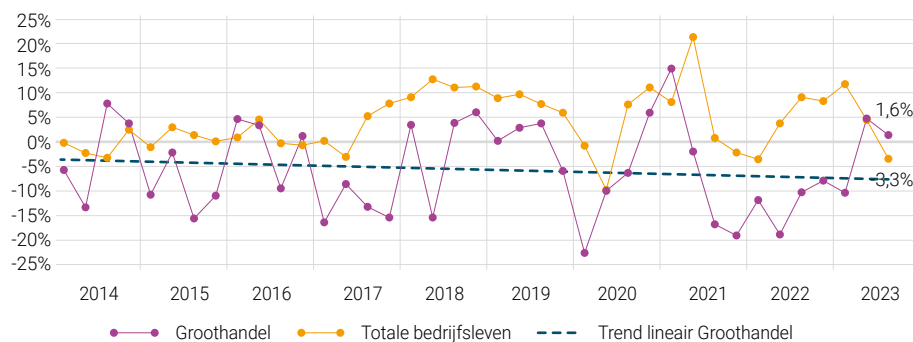
Ontwikkeling aantal stoppers sector Detailhandel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters sector](#)[Terug naar stoppers sector](#)

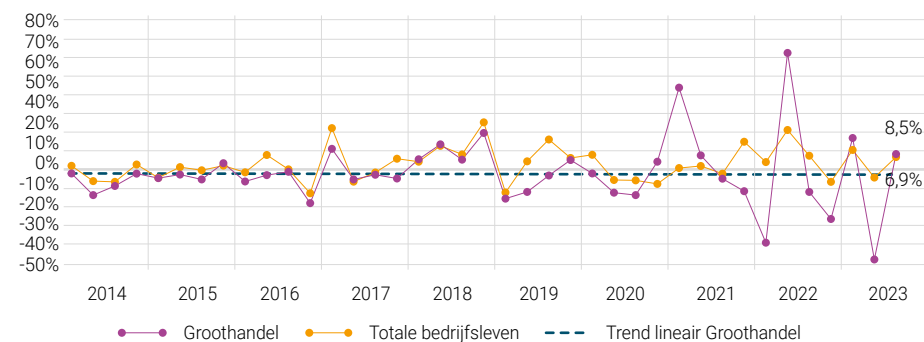

Sector Groothandel

Ontwikkeling aantal starters sector Groothandel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

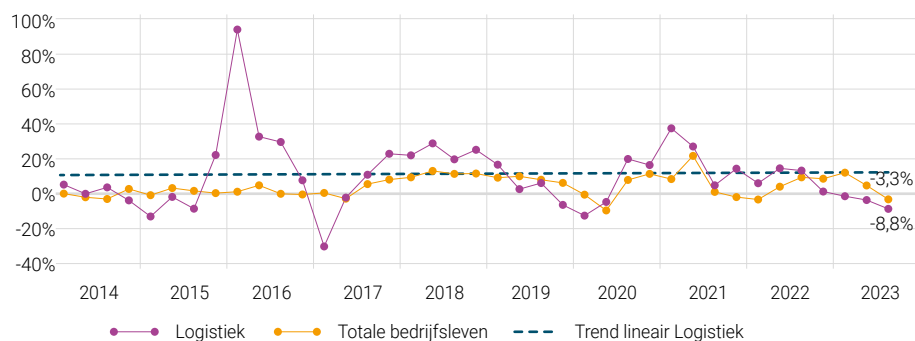
Ontwikkeling aantal stoppers sector Groothandel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters sector](#)[Terug naar stoppers sector](#)

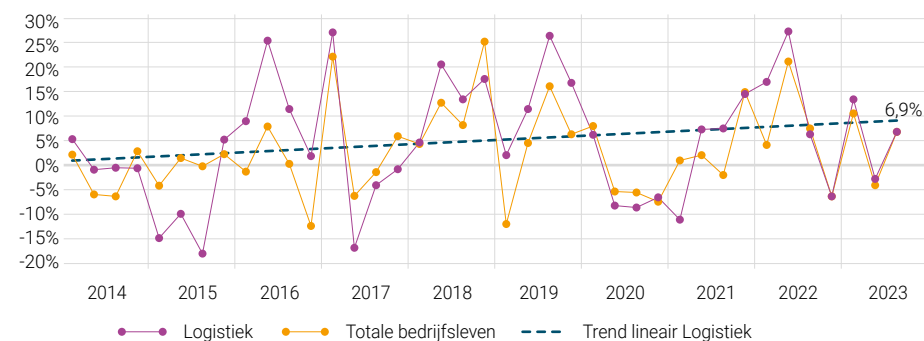

Sector Logistiek

Ontwikkeling aantal starters sector Logistiek (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

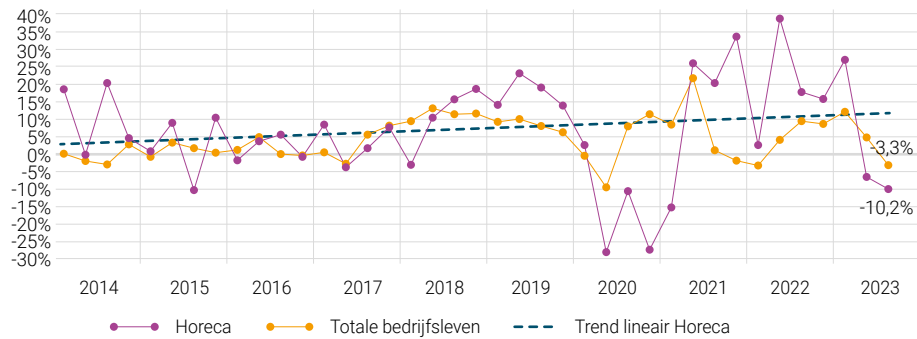
Ontwikkeling aantal stoppers sector Logistiek (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters sector](#)[Terug naar stoppers sector](#)

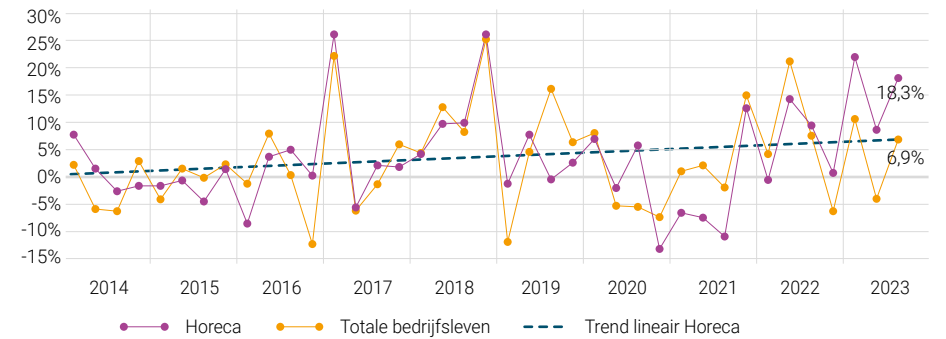

Sector Horeca

Ontwikkeling aantal starters sector Horeca
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

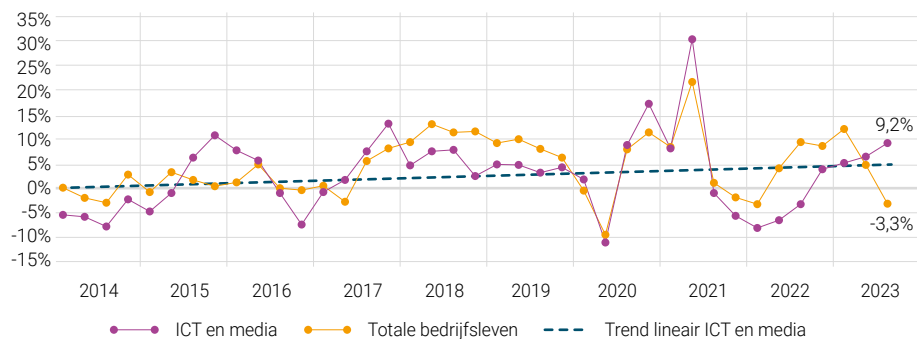
Ontwikkeling aantal stoppers sector Horeca
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters sector](#)[Terug naar stoppers sector](#)

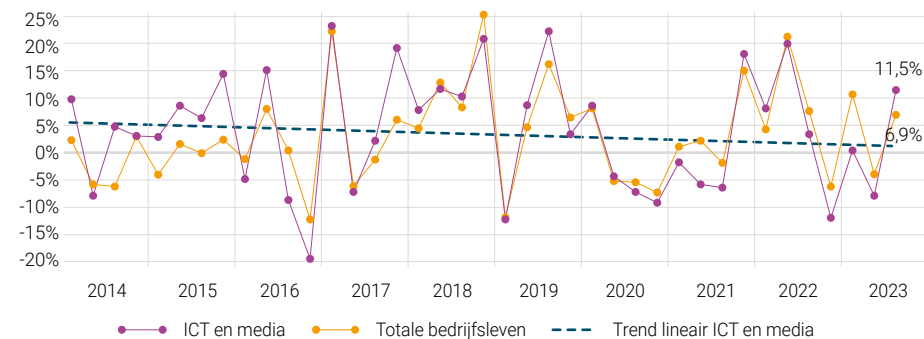

Sector ICT en media

Ontwikkeling aantal starters sector ICT en media (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

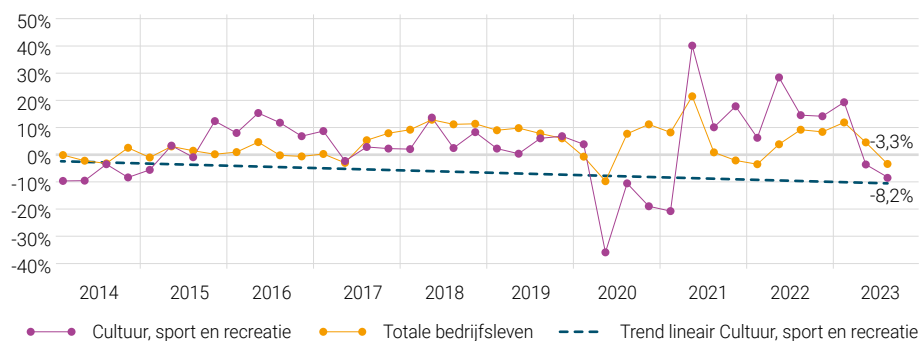
Ontwikkeling aantal stoppers sector ICT en media (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters sector](#)[Terug naar stoppers sector](#)

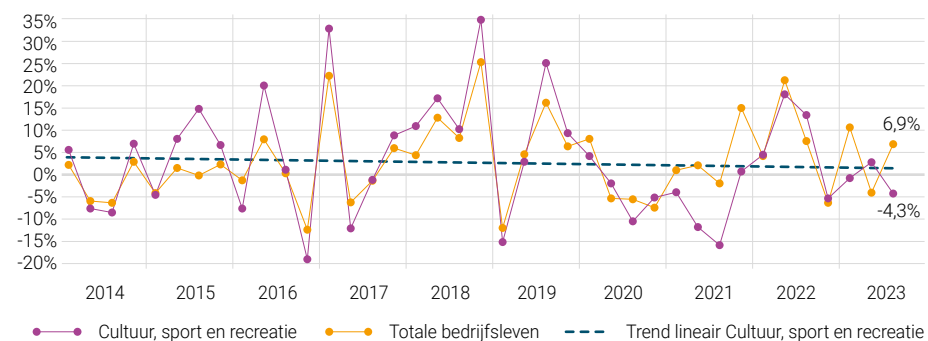

Sector Cultuur, sport en recreatie

Ontwikkeling aantal starters sector Cultuur, sport en recreatie
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Cultuur, sport en recreatie
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

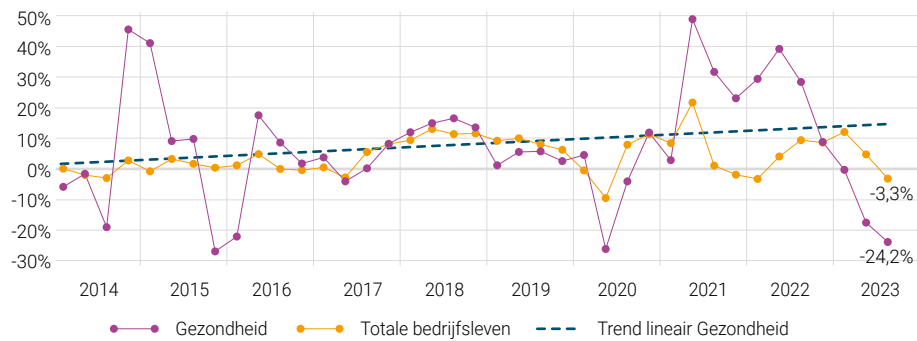
Terug naar starters sector ▶

Terug naar stoppers sector ▶

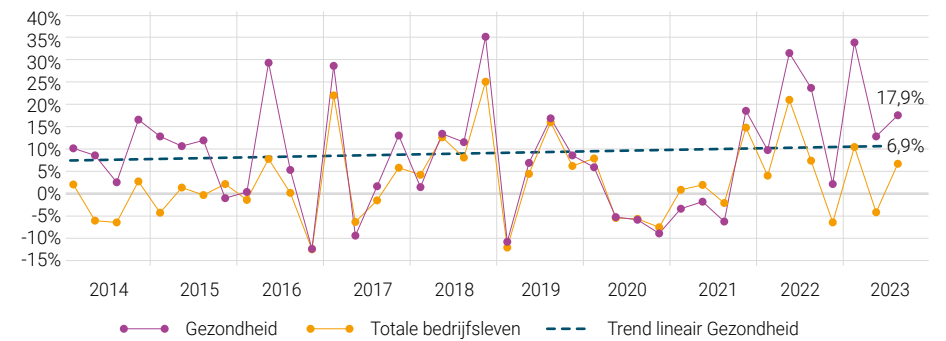

Sector Gezondheid

Ontwikkeling aantal starters sector Gezondheid (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

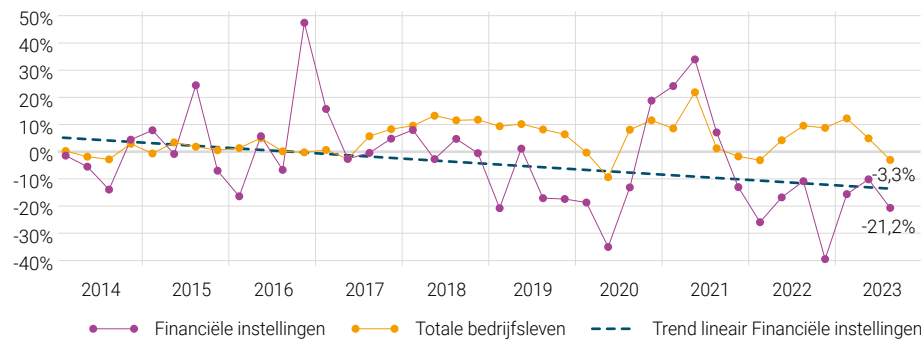
Ontwikkeling aantal stoppers sector Gezondheid (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters sector](#)[Terug naar stoppers sector](#)

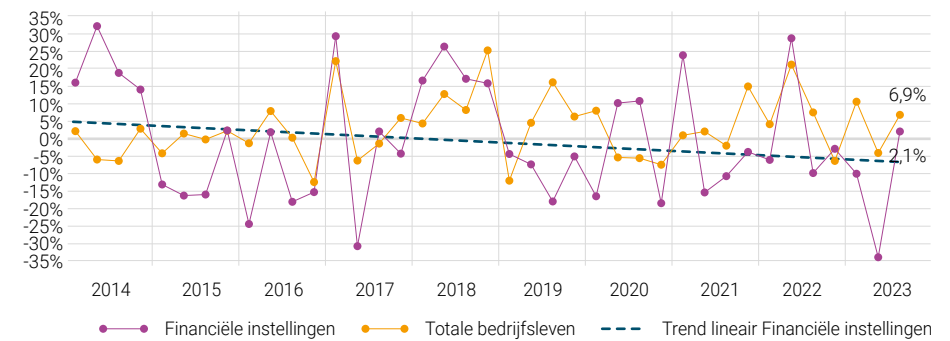

Sector Financiële instellingen

Ontwikkeling aantal starters sector Financiële instellingen
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Financiële instellingen
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

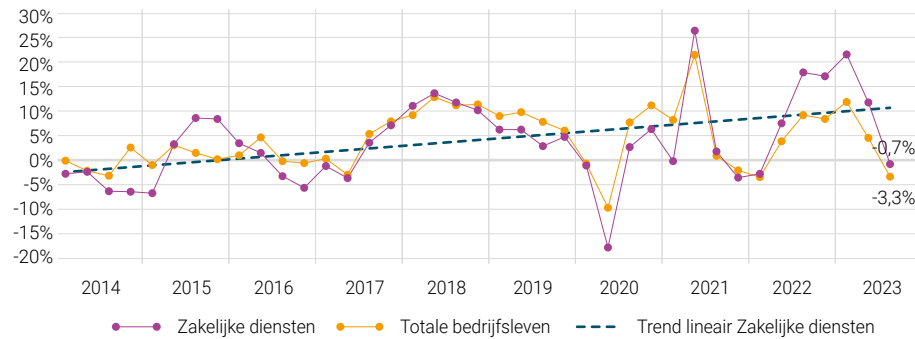
Terug naar starters sector

Terug naar stoppers sector

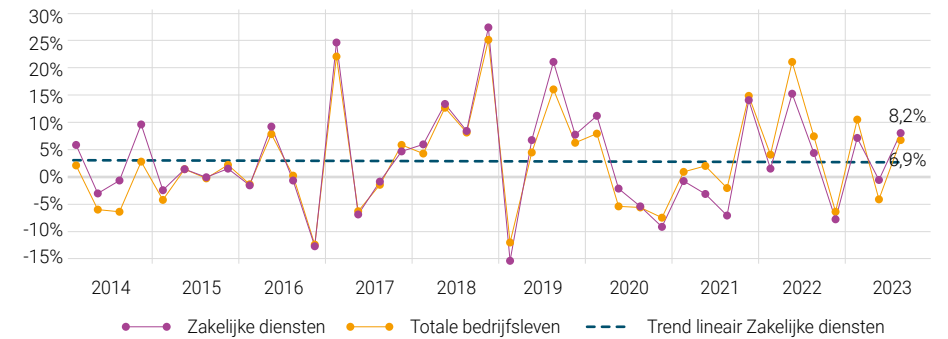

Sector Zakelijke diensten

Ontwikkeling aantal starters sector Zakelijke diensten
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Zakelijke diensten
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

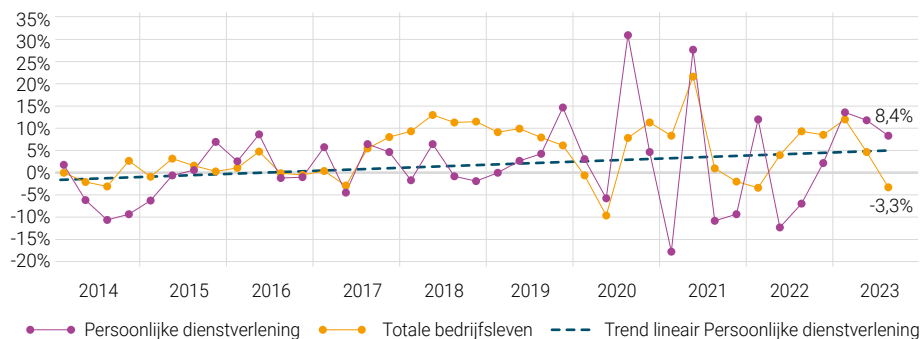
Terug naar starters sector ▶

Terug naar stoppers sector ▶

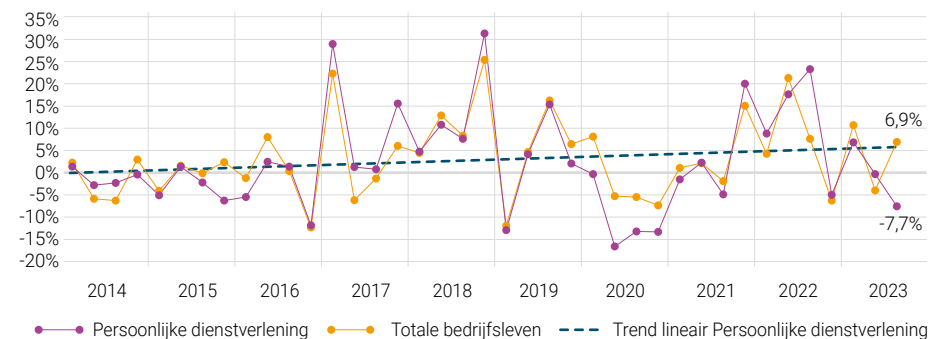

Sector Persoonlijke dienstverlening

Ontwikkeling aantal starters sector Persoonlijke dienstverlening
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Persoonlijke dienstverlening
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

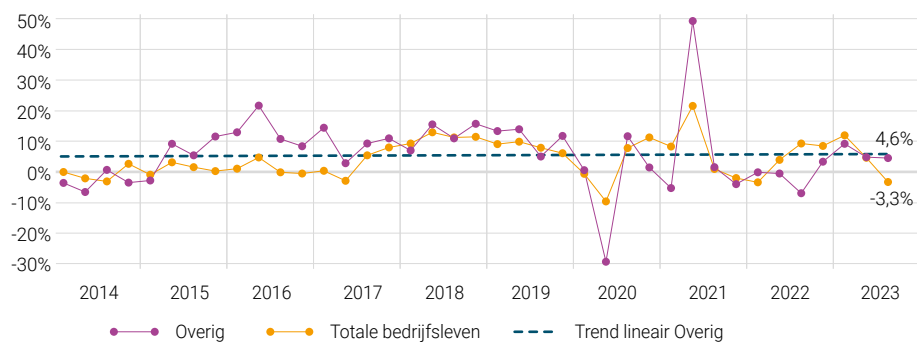
Terug naar starters sector

Terug naar stoppers sector

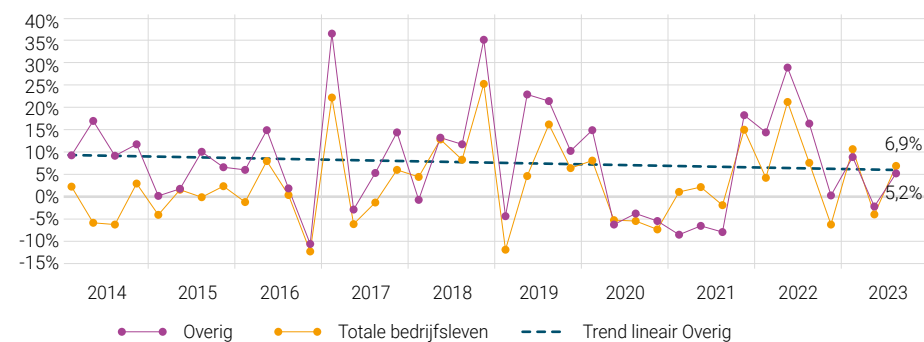

Sector Overig

Ontwikkeling aantal starters sector Overig
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Overig
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters sector](#)[Terug naar stoppers sector](#)

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Opvallende branches ▶

Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

Conjunctuur ▶

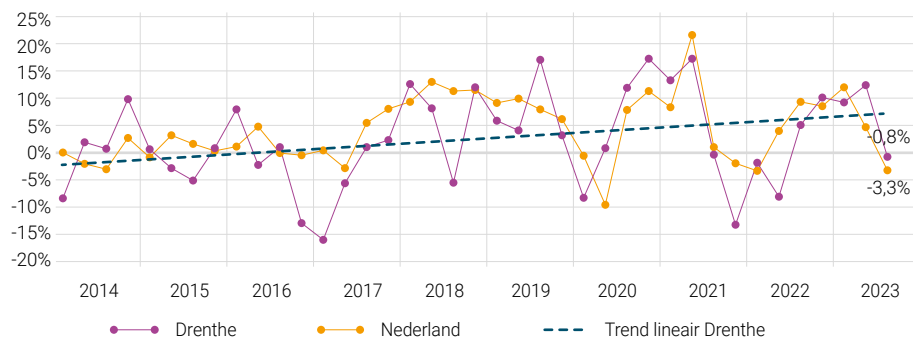
INGEZOOMD REGIO'S

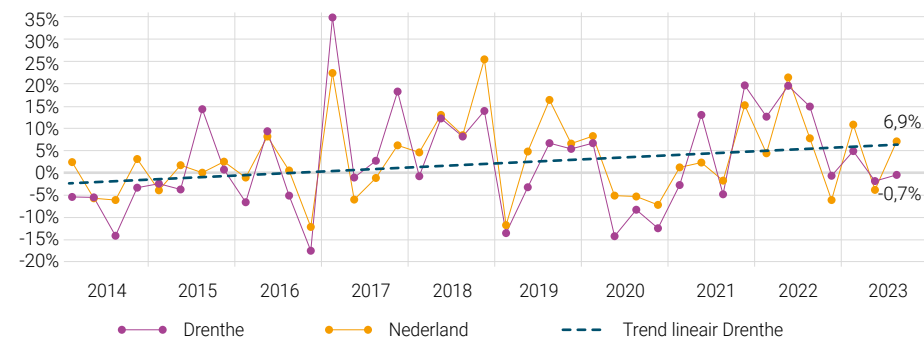
4B. Ingezoomd regio's

Provincie Drenthe

Ontwikkeling aantal starters provincie Drenthe
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Drenthe
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

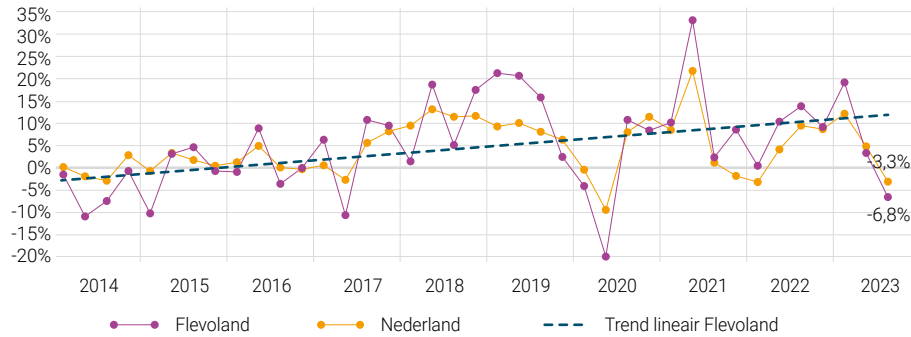
Terug naar starters regio ▶

Terug naar stoppers regio ▶

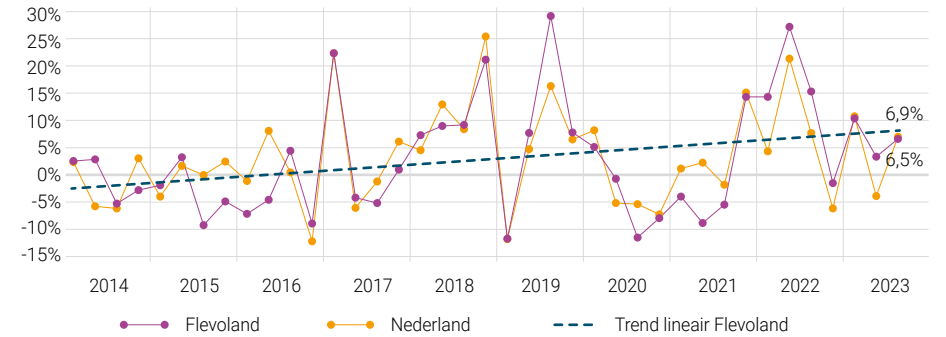
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Flevoland

Ontwikkeling aantal starters provincie Flevoland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

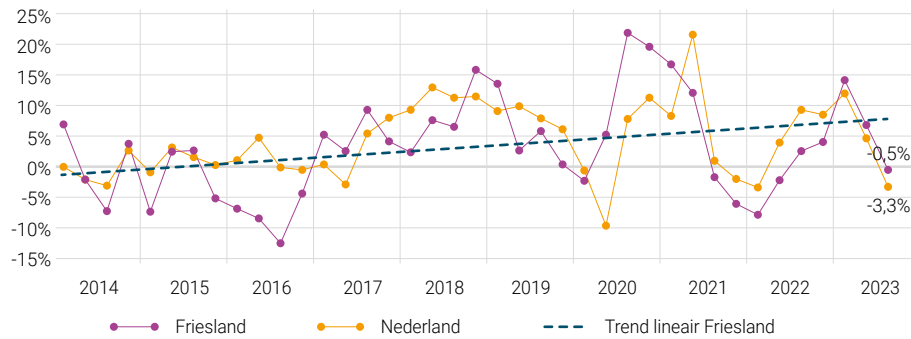
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Flevoland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

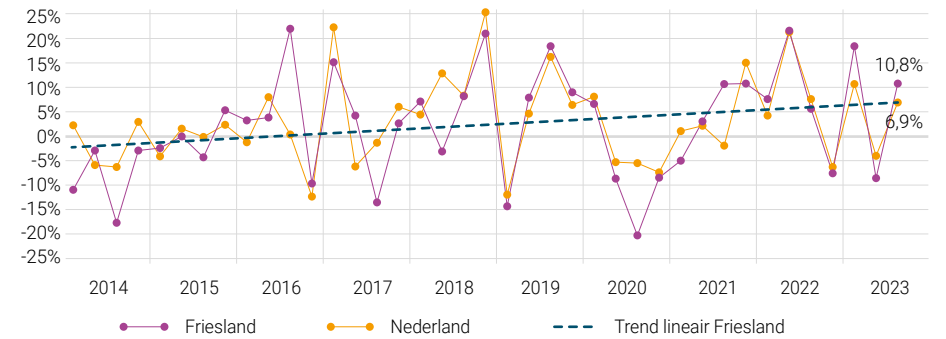
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Friesland

Ontwikkeling aantal starters provincie Friesland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Friesland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Opvallende branches ▶

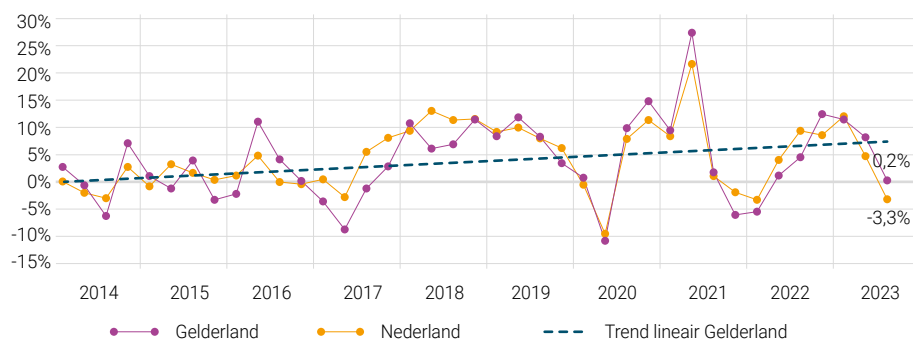
Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

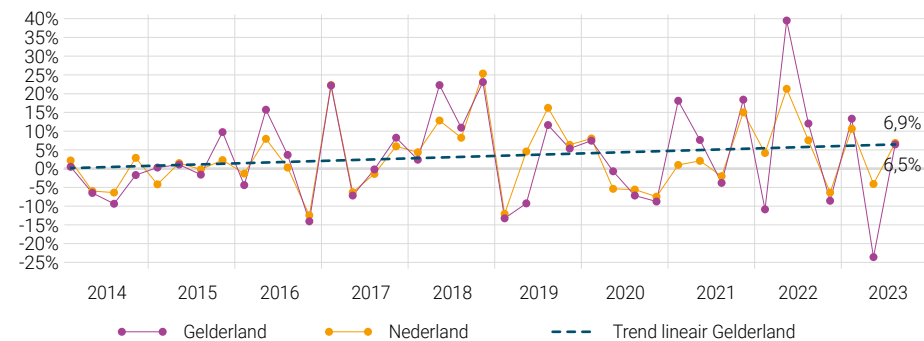
Conjunctuur ▶

Provincie Gelderland

Ontwikkeling aantal starters provincie Gelderland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Gelderland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

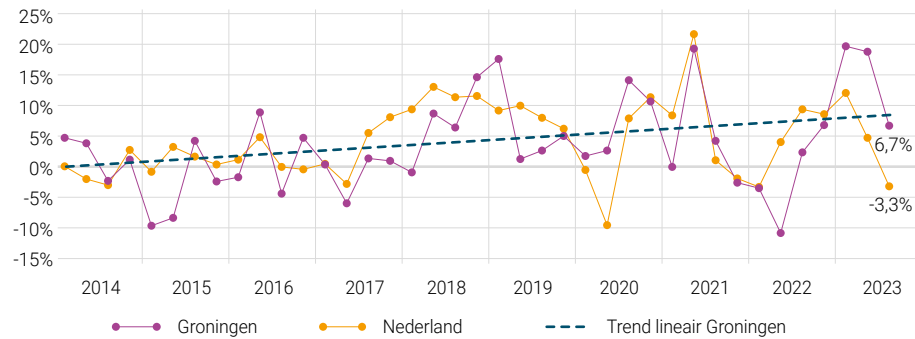
Terug naar starters regio ▶

Terug naar stoppers regio ▶

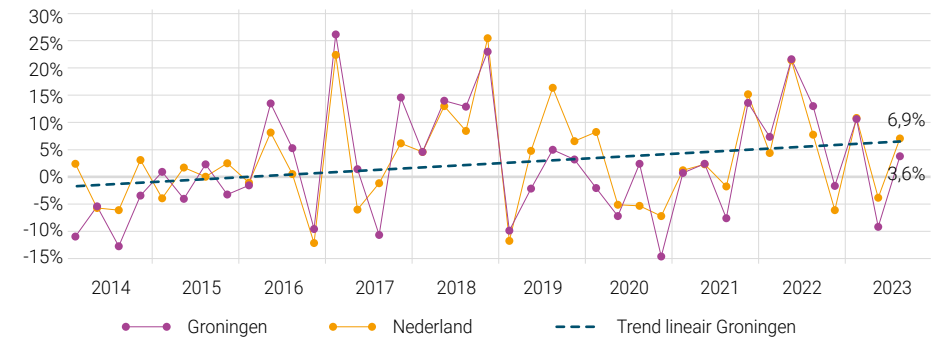

Provincie Groningen

Ontwikkeling aantal starters provincie Groningen (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

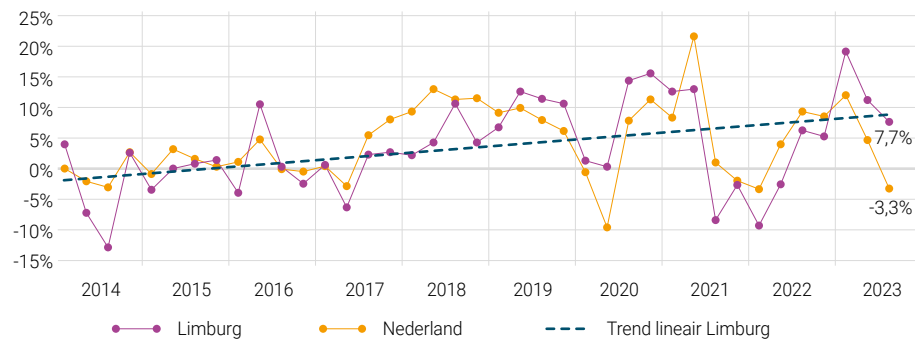
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Groningen (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

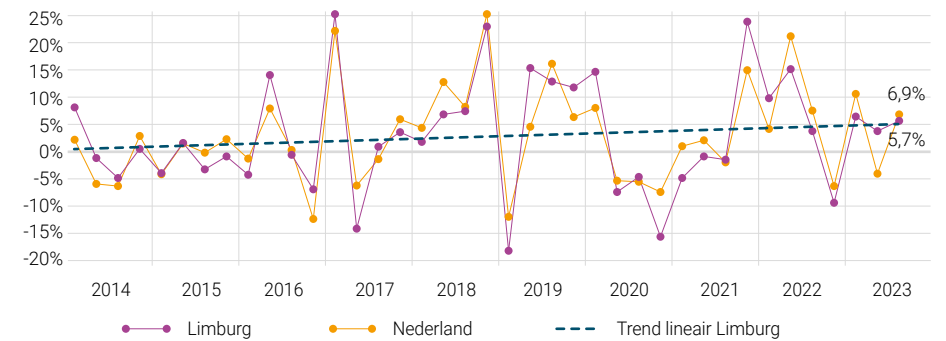

Provincie Limburg

Ontwikkeling aantal starters provincie Limburg
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Limburg
(per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

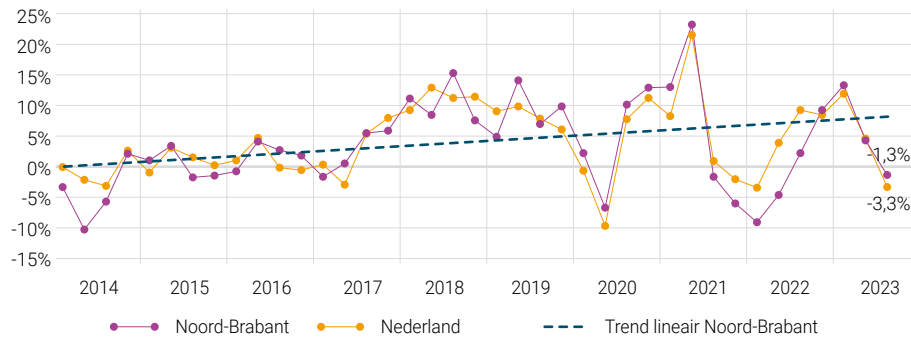
Terug naar starters regio ▶

Terug naar stoppers regio ▶

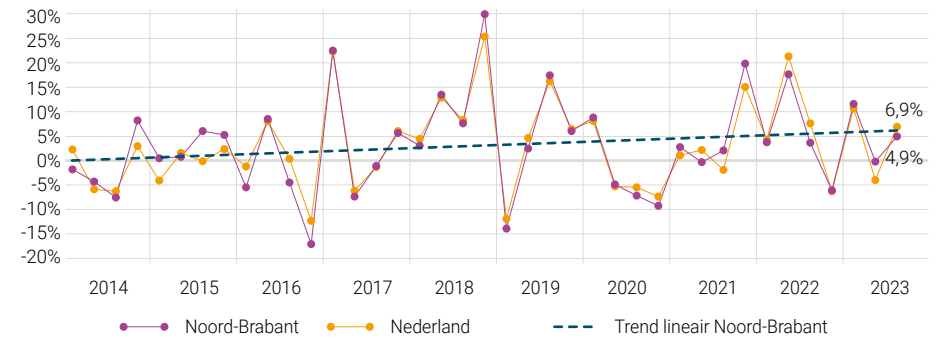
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Noord-Brabant

Ontwikkeling aantal starters provincie Noord-Brabant (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

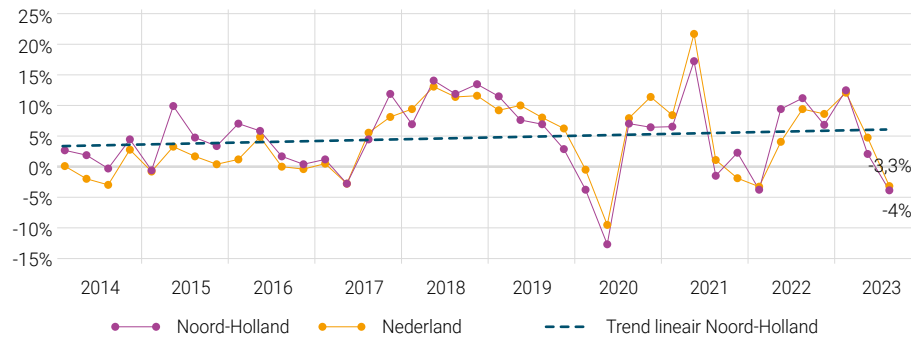
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Noord-Brabant (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

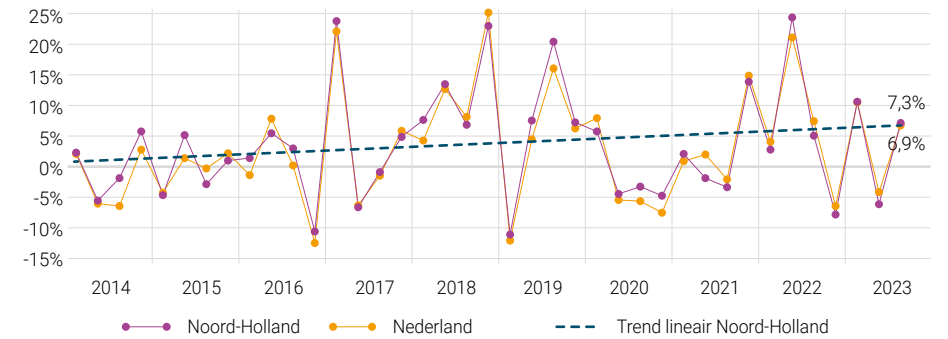
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Noord-Holland

Ontwikkeling aantal starters provincie Noord-Holland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

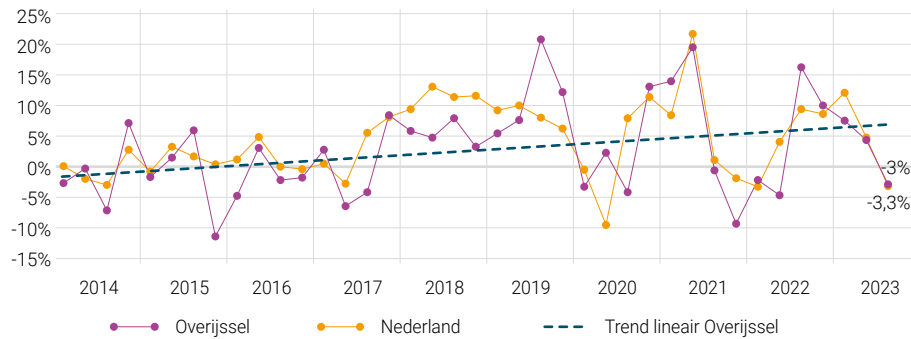
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Noord-Holland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

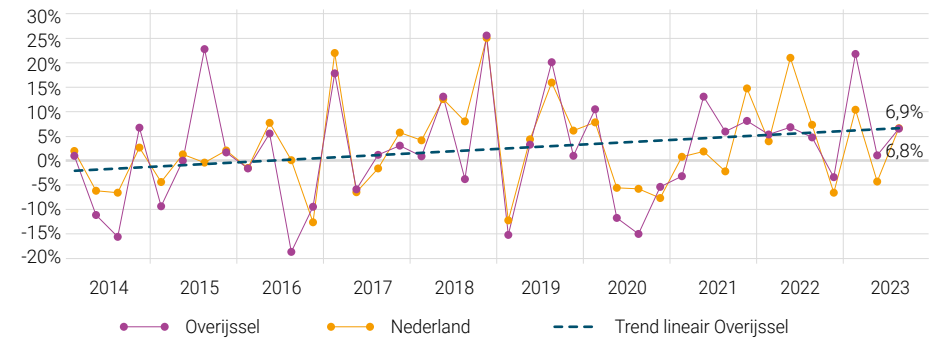

Provincie Overijssel

Ontwikkeling aantal starters provincie Overijssel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

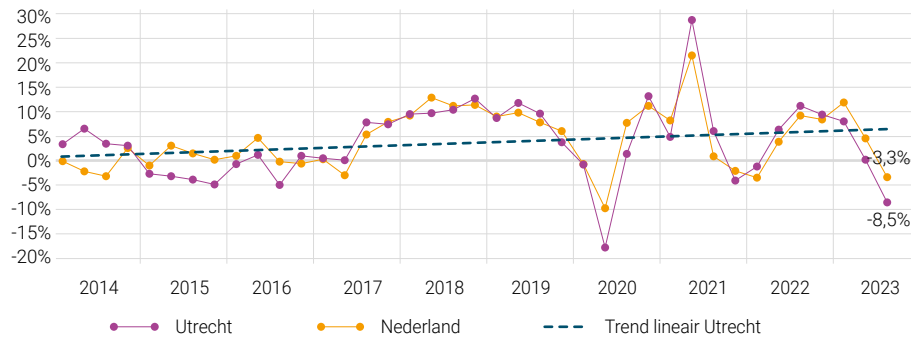
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Overijssel (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

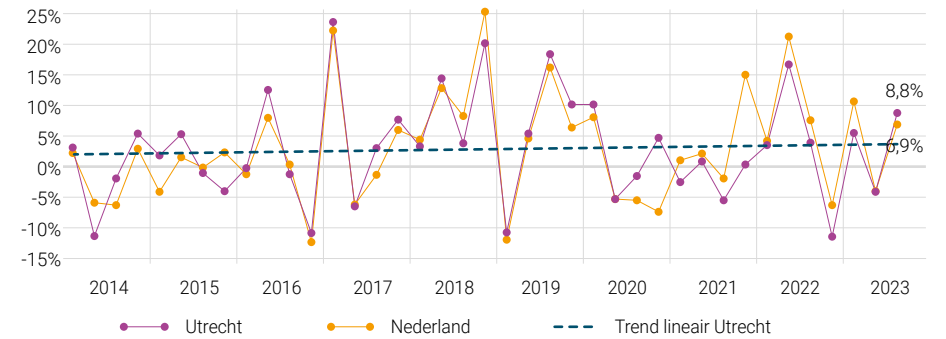
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Utrecht

Ontwikkeling aantal starters provincie Utrecht (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

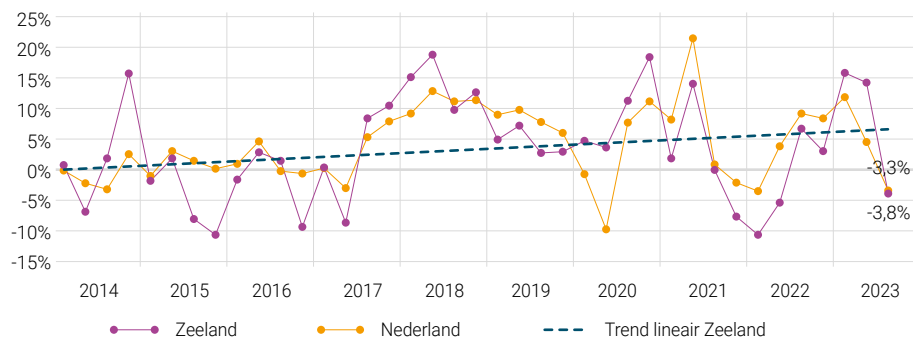
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Utrecht (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

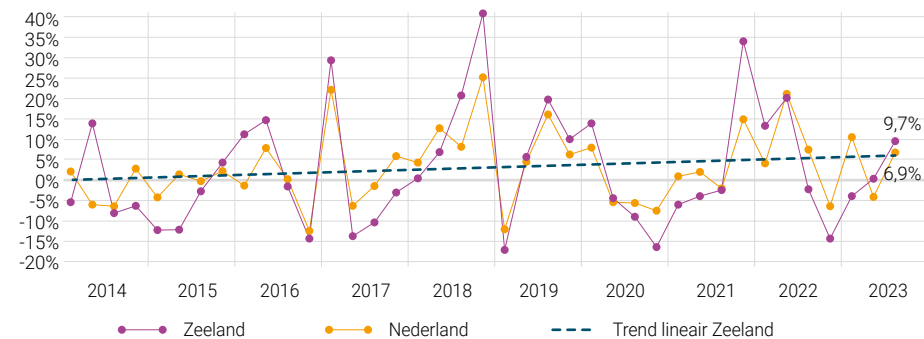
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Zeeland

Ontwikkeling aantal starters provincie Zeeland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

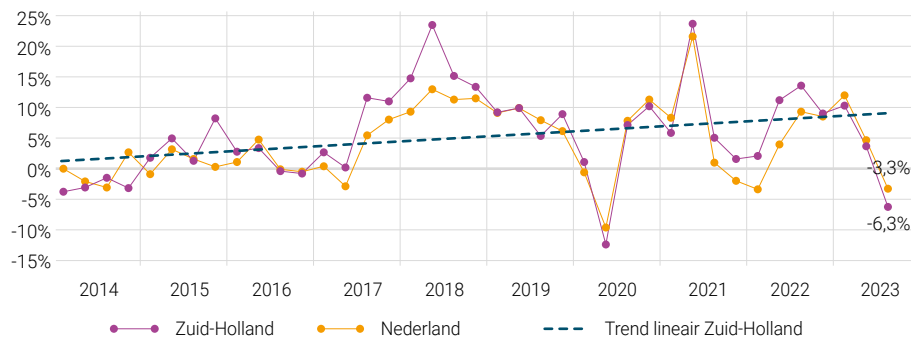
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Zeeland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

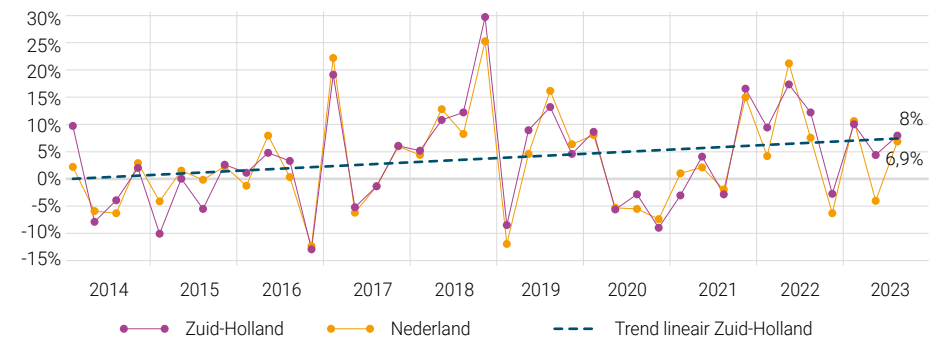
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Zuid-Holland

Ontwikkeling aantal starters provincie Zuid-Holland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Zuid-Holland (per kwartaal t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters regio](#)[Terug naar stoppers regio](#)

Kijk op: [KVK.nl](https://www.kvk.nl)

